

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

Tractatus VIII. De Hæresi, & eius Absolutione; atque de aliquibus aliis
delictis pertinentibus ad Tribunal Sanctæ Inquisitionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

quædam, & atrociora delicta, si fieri possit, per reservationem corrigantur, ut opportunitate remedia illis adhibeantur: quod à quocumque Confessario fieri non potest, sed tantum à peritioribus, ut habet Sotus in 4. diff. 28. q. 2. art. 5. *ver secundum argumentum*. Vel demum ut ob difficultatem venie impetrandæ nefarii, ac scelerati homines reddantur minus proclives ad committenda peccata: ab huiusmodi sceleribus arceantur, & à recidivis præserventur: hæ enim sunt rationes, ob quas fuerint inducæ reservationes in Ecclesia.

2. Altera est, quæ in lege præcipitur, à superiore imponitur, ad inducendam observationem alicujus legis.

3. Respondeo ergo primò, si reservatio sit primi generis, eam incurrit, etiam si delinquens ignoret tale peccatum esse reservatum. Et ratio est, quia talis reservatio propriè non est pœna poenitentis, sed est ablatio jurisdictionis ad hanc autem tollendam non opus est, ut poenitens sciat reservationem; nihilque interest, quod illam ignoret, nec no: & sicut, si quis bona fide confiteretur simplici Sacerdoti, ignorantia illa nihil prodesset ad validitatem confessionis, neque efficere ut absolutio esset valida: ita neque ignorantia reservationis prodesset potest ad absolutionem, cum ipsa reservatio nihil aliud sit, quàm ablatio jurisdictionis. Ita Vgoltz. de officio, & potest. Episcopi, cap. 39. n. 1. vers. 3. Homobon. n. 14. Sanchez lib. 9. de matr. disp. 32. n. 18.

4. Vnde inferas, committentem incestum, homicidium voluntarium, raptum virginis, sacrilegium cum Moniali, sodomitiam, & similia peccata, quibus adnexa est reservatio affici reservatione, etiam si hæc ignoretur. Et ratio est allata, quia hujus generis reservationes, quæ absolute & simpliciter fiunt, & ad bonam Ecclesiæ gubernationem referuntur, nihil aliud sunt,

quàm ablatio jurisdictionis: ut ignorantia non proficit.

5. Respon. secundò, si reservatio sit secundi generis ignorantiam excusare ab illa incurrenda. Hujus generis est reservatio qua Sixtus V. sibi reservavit absolutionem eorum, qui male promoveantur ad Ordines. Vnde si quis ignoraret hanc Constit. sustinerem, cum Sanchez loc. cit. hunc esse immunem à reservatione, qui male promoveretur ad Ord. sciret se peccare. Ratio est, quia reservatio hæc propriè est pœna statuta in odium delinquentis, ut proinde ab ea incurrenda excuset ignorantia.

6. Sic Greg. XIII. tulit excommunicationem in eos, qui aliquid dederint, promiserint, acceperint, aut acceperint promissionem pro justitia, aut gratia à sede Apost. obtinenda, ut patet ex Extravag. edita an. 1574. & addidit, ut nullus possit absolvi ante realem retractionem, quæ pro tali gratia fuerint accepta. Molina tamen, *res. de Justit. 2. disp. 92. col. 541. vers. pœna*, putat ignarum talis Constit. immunem ab hac reservatione, quod credat reservationem hanc esse pœnam statutam in odium delinquentis. Ratio est, quia hujus generis reservatio pœna est imposita contra transgressores constitutionis, aut legis; ergo ea sequetur naturam principalis, id est, legis; cum autem ignorantia legis excuset à transgressionem, excusabit etiam à pœna. Hucusque Mazuchellus.

Sup. hoc sup. in tr. 1. lego. Ref. 35. quatuor ejus primos §§. & ex Ref. 1. not. præter. te §. Respondeatur.

Sup. confecto in hoc §. ult. lege doct. Ref. 35. not. 1. hujus Ref.

In indice primo hujus tom. 5. lege Apendicem ad hunc tract. 7. ubi reperies alias multas quæst. mistas, & dispersas per alios tom. tract. & Ref. quæ simul pertinent ad hunc tract. 7. de Simonia, &c.

TRACTATUS OCTAVVS, DE HÆRESI, ET EIVS ABSOLVTIONE, Atque de aliquibus aliis Delictis pertinentibus ad Tribunal Sanctæ Inquisitionis.

RESOLVTIO PRIMA.
An dubius in fide sit Hæreticus? Ex p. 2. tract. 16. & Misc. 2. Ref. 51. alias 53.

AFFIRMATIVE respondent sexdecim Doctores, apud Sanchez ubi infra, quibus ego addo Villalobos in summ. tom. 2. tract. 1. dub. 10. num. 3. Sylvium in 2. 2. D. Thom. quest. 11. art. 1. Fabrum de Sacram. Ordinis, distinctione 25. questione quinta, disputatione tertia, capite quarto, numero 112. Homobon. de exam. Eccles. part. 2. tractatu 12. capite quarto, quest. 16. Molfes, in summ. tomo primo, tractatu octavo, articulo octavo, numero 44. Lorca in 2. 2. quest. 11. art. 3. disp. 42. num. 5. & Coninch. de attrib. supernat. disp. 18. dub. 7. num. 102.
Tom. V.

2. Sed contrariam sententiam non minus probabilem esse existimo, quam tuetur Cano de locis libro 12. capite nono, & Emanuel Sà verb. Hæresis, numero primo, quos citat, & sequitur Sanchez, in summa, tomo primo, libro secundo, capite septimo, numero duodecimo, quibus ego addo Tanner. in secunda secunda, disputatione prima, questione octava, dubitatione sexta, numero 109. Portel. in addit. ad dubia regularia, ver. Hæresis, numero quarto, & Putean. in secunda secunda, D. Thom. questione 11. art. 2. dubitatione secunda. Et ratio est, quia de ratione hæresis est electio erroris contra fidem, sed dubitans nondum aliquid eligit, sed manet in dubio, & in ancipiti. Ergo non est hæreticus. Deinde, hæresis est error fidei contrarius, seu assensus contra fidem, at dubitans nullum fert assensum pro, nec contra, hoc est enim dubitare, id est, neque assentire, neque dissentire. Ergo si nullum habet assensum, nullum errorem

forem habet contra fidem, nec proinde hæreticus est.

3. Ad authoritatem verò Stephani Papæ in c. 1. de hæresi, ubi asserit dubium in fide esse infidelem. Respondetur, hoc esse verum privative, quia scilicet privatur certitudine assensus, necessaria ad habitum fidei retinendum: non autem esse verum contrarie, quasi habeat actum fidei contrarium, cum revera non habeat. Secundò respondetur, quod dubius in fide dicitur infidelis, quoad forum externum. Et tandem dico dubium in fide esse infidelem, ex mente dicti Pontificis, quotiescumque hæret, & præterea reflectit se supra suam cogitationem dubiam, & elicit iudicium erroneum circa res fidei, ita ut de facto putet illas esse tantum probabiles. Hic ergo, qui hac ratione dubitat, est vere infidelis. Opinio igitur nostra est satis probabilis, & tuta in praxi, unde Portel ubi supra, asserit ex consilio etiam cuiusdam insignis Theologi, excusasse quemdam, qui dubitabat, an Christus Dominus verè esset in Eucharistia, quia intellectus talis dubitantis dubius, & pendulus fuit, & nullum iudicium formavit. Hæc doctrina est valde notanda à Confessariis.

RESOL. II.

An qui asserit de rebus Fidei se dubitasse, puniendus sit tanquam Hæreticus? Ex part. 1. tract. 8. & Misc. 8. Ref. 47.

Sup. hoc lege doct. præcedentis ref.

§. 1. Affirmativè responder Sanchez in summa tom. 1. lib. 6. cap. 8. num. 13. Sic enim asserit Sexto deducitur, hæreticum eò quod res fidei esse dubias credat fore externum, si dicat de rebus fidei se dubitare, quamvis non dicat esse dubias. Quamvis enim solum dubium absque eo iudicio non constituat hominem hæreticum (ut diximus cap. præcedenti num. 12.) & hic solum suam dubitationem explicet. At cum moraliter (ut eo num. 12. sine diximus) cum ea dubitatione sit conjunctum id iudicium reddens hominem hæreticum, ea verba vehementem hæresis præsumptionem inducunt: ac sufficientem, ut Ecclesia possit id iudicium præsumere, ac procedere contra illum, ac hæreticum. Ita Sanchez.

2. Sed circa hanc Sanchezij opinionem valdè dubitat, nec admittit Dicastillus de Sacrament. tom. 2. tractat. 8. disputat. 10. dubitat. 5. numero 57. Quamvis enim multi dicant dubitantem de rebus fidei esse hæreticum, si cum pertinacia dubitet, ac proinde omnibus hæreticorum poenis obnoxium, ut videtur est apud eundem Sanchez citat. capit. 7. numero 11. ubi quam plurimos refert; alij tamen negant illum esse verè hæreticum; ac proinde non subiacere poenis hæreticorum, dubitare enim propriè est non habere assensum in alterutram partem: Hæresis autem est error fidei contrarius, ut ipse Sanchez ibidem docet numero 1. item fides, & hæresis sunt duo extrema, sicuti assensus, & dissensus circa eandem rem fidei, dubitatio verò est quasi medium inter utrumque; nec obstat, quod cap. 1. de hæreticis, qui dubius est in fide, dicatur infidelis, nam ut responder Canus lib. 12. de locis Theologicis, capit. 9. dicitur infidelis non contrarie, sed privative, quia caret assensu fidei, & etiam dici potest talis, quoad præsumptionem, sed non re vera: præsumit enim ius cum tali dubio conjungi vitium contrarium. Nec etiam obstat quod ille, qui dubitat, eo ipso perdat fidem ut potè carens assensu certo, in quo fidei substantia consistit; nam ut rectè etiam responder Canus, fides non solù amittitur per hæresim, sed per dubium quod inter hæresim, & fidem est medium; sicut color albus non solum per nigrum expellitur; sed etiam per colores medios. Ne tandem obstat quod error in fide

cum pertinacia in baptizato sit hæresis: hic autem errat in fide, ut potè habens, quæ sunt certa pro incertis, eo ipso quod dubitat; hoc (inquam) etiam non obstat, quia ille revera (ut dicimus) non habet iudicium erroneum, sed est merè pendulus. Ita Præter Sanchez cit. num. 12. cap. 10. 7. sed de his alibi.

3. Ex quo fundamento constat probabile esse, quod quamvis revera habeat interius iudicium contrarium: quo ille hæreticus iudicat res fidei esse dubias adhuc si tantum dicat, se dubitare de rebus fidei, non sit externus hæreticus; illa enim verba solum significant animum pendulum non verò animum habentem iudicium contra fidem. Quod autem Ecclesia possit præsumere contra illum, non eo ipso censetur ille sufficienter hæreticus externus, nec video cur debeat puniri poenis quibus puniuntur veri hæretici. Unde contra delinquentes, quorum delictum solum manet in præsumptione, non solet in foro exteriori tam acris sententia, sicut contra delinquentes plenè convictos, aut confessos. Verba autem ipsa etiam præbeant occasionem suspiciandi illum habere animum hæreticum nullo tamen modo hæreticum animum significant, neque id, quod non possit esse sine hæretico animo, neque enim necesse est, ut eo ipso, quod quis dubitat de aliqua re sibi credenda proposita, quali reflectatur supra suum actum dubitandi, cum possit id non facere; si quæ non cogitat de tali actu eliciendo; live, quia cum subit cogitatio illius, divertit ad alia objecta. Itaque solum, quod ita moraliter sæpius contingit non videtur sufficere ad illam plenam significationem internæ hæresis quam verba illa non significant. Et hæc omnia docet Dicastillus ubi supra, unde in facti contingentia à Dominis inquisitoribus, & eorum Consultoribus, attentè, & maturè causam talis pendendam esse puto.

RESOL. III.

An qui dixit hæresim externam, sed postea dubitavit, an dum illam protulit, ita mente senserit, vel illam affirmavit causâ jocî, quæritur, an talis hæresis sit reservata?

Et an, si propter dubium illud inferior absolvi ab hæresi, v. g. vel ab alio peccato reservato, & postea poenitens re melius examinata, deponat dubium, & recorderetur certo peccati commissi, quod erat reservatum, censetur jam legitime absolutus, an vero debeatur recurrere ad Superiorem pro absolutione?

Et an Hæreticus externus sit ille, qui in somnis, aut ebrietate pronuntiavit hæresim externam?

Et alius curiosus casus proponitur circa hæresim in principio §. penult. hujus Resolutionis. Ex p. 1. tr. 7. & Misc. 7. Ref. 19.

§. 1. Affirmat Sanchez in summa tom. 1. libro 1. ca. 5. cap. 10. numero 74. quia quando est præsumptio fori externi pro veritate peccati commissi, illud peccatum esse reservatum, quia dum constat de veritate, forum internum sequitur præsumptionem fori externi. Ergo in casu proposito præsumptio est pro hæresi, proinde illam hæresim externam esse reservatam, quia cum verba sint naturaliter signa internæ conceptionis, & intentionis nisi constet de opposito, non præsumitur proferentem aliud cunctis. Sensisse interius, & aliud seu alio modo exterius loquutum fuisse, ut colligitur ex labæo verbi, id subterfuge de suppell. leg. & confirmant quia in foro externo talis homo censetur hæreticus, ergo idem est dicendum in foro interno.

2. Verum contrariam sententiam docet Eminentiſſimus

tissimus Lugo de sacr. pœnit. disp. 30. sect. 2. numero 18.
ubi absolute & absque distinctione ex pluribus Do-

[illegible]

3. Sed ponamus subdit Cardinalis Lugo *num. 20.* si propter dubium illud inferior absoluit ab hæresi v. g. vel alio peccato reservato & postea pœnitens remelius examinata deponat dubium, & recordetur ceteris peccati commissi; quod erat reservatum, an censetur jam legitime absolvus, an vero debeat recurrere ad superiorem pro absolutione? Videtur dicendum ablatam esse jam reservationem; si iuxta illud quod diximus supra *disputat. 1. 6. sect. 2.* probabile esset quòd qui confessus est peccatum dubium, licet postea recordetur fuisse certum, non teneatur illud iterum ut certum confiteri, quia jam fuit ab illo directè absolvus sub conditione si fuerat commissum: similiter enim in casu præsentis remanet directè absolvus, quia ille, qui in dubio absoluit ab hæresi peccato ad hoc maxime absoluit ut si verè fuit peccatum, remittatur, ergo si postea constat fuisse verè peccatum: constat etiam fuisse absolutum directè; ergo non remanet obligatio illud iterum superiori confitendi. Hæc Lugo.

4. Verum ego alibi non ausus sum discedere à communi sententia asserenti peccata dubia cerò postea cognita debere iterum clavibus Ecclesiæ in confessione subjici.

5. Sed pro curiosis non deferam hic apponere alios duos casus quos affert Bardi loco citato *quest. 7. num. 4.* ubi ficiat. Colligo quodd si aliquis hereticus internus difcedat plura mysteria fidei, v. g. Trinitatem divinarum personarum, Eucharistiam, incarnationem, &c. & volens deliberata intentione proferre exterius unum ex prædictis erroribus, &c. Deum non esse incarnatum, & tamen casu præter suam intentionem profatur, corpus Christi post consecrationem non esse in Eucharistia colligo inquam ex principiis supra positis talem ita loquentem non esse hereticum externum, ita ut incidat in excommunicationem; & per consequens prolationem illam externam non esse casum reservatum: ratio est, quia licet ille voluerit deliberata voluntate externè manifestare suum errorem, tamen illa manifestatio prout est manifestatio erroris interni circa Eucharistiam, non est libera, & cum neque fuerit manifestatio alterius erroris, sequitur non esse reservatam & quamvis casum hunc apud neminem viderim excogitatum, tamen censeo evidenter inferri posse ex principiis supra positis; similis huic est ille de quo loquitur Sanchez *libr. 2. Decal. capite octavo; numero 25.* domi aut hæreticum externum non esse eum, qui in somnis aut ebrietate pronuntiaverit hæresim internam; & ratio quam adducit, est, quia tunc hæresis externa excommu-

niciationis subiicitur, quando procedit ab interna, quod debet intelligi liberè, & modo humano: at hæc in somni pronunciata, quamvis aliquomodo procedat ab interna, nihilominus non procedit ab illa modo humano. Sic ego fidei, licet manifestatio illius erroris quo quis credit Christum non esse in Sacramento Eucharistie procedat ab errore interno, tamen non procedit ab illo liberè, & modo humano, ideoque non erit casus reservatus.

6. Et hæc omnia dicta esse volo secundum mentem docti, & amicissimi viri. Et quidem communiter asserunt Doctores, Titium v.g. volentem percutere Caium Clericum si casu, vel per ignorantiam percutiat Sempronium Clericum, hoc non obstante incurrere in excommunicationem.

RESOL. IV.

*An Hæreticus externus per accidens oculisissimus inci-
dat in excommunicationem Bullæ Cœne? Ex part. 6.
tractat. 6. & Misc. 1. Resolut. 51. Sed hic tan-
tum primum dubium hujus Resolut. transferi-
bitur.*

§. 1. **Q**uoad primum: Negativam sententiam probabillem esse docet Croulers in *Regulam S. Francisci*, cap. 7. *lett. A. fol.* 518, ubi sic asserit Hactenus dictum esse Hæreticum externum esse excommunicatum.* An verò omnis externus, etiam occultissimus, sit excommunicatus; cuius scilicet hæresis externa nullo modo probari potest, in foro externo dubitari posset. Sanchez confundens hæc duo externum & manifestum, accipit pro eodem externum & manifestum: vultque omne externum censei manifestum, saltem per se, & suapte natura: sicut è contrario confundens internum & occultum, vult sola interna esse occulta. Verum non videtur mihi in tanta amplitudine accipi debere manifestum; aut sub tanta restrictione occultum; quod hæc acceptio sit contra communem usum. Cum enim dicitur, quod Ecclesia non iudicat de occultis; & quod propterea electio criminosi omnino occultis sit valida, non est sermo de peccatis mentalibus. Vnde etiam probabilè censetur, hæreticum externum, qui saltem denunciari non potest, non esse excommunicatum; neque in re morali de occulto censendum metaphysice, sed moraliter. Ita Croulers.

2. Sed hanc sententiam refellendam esse puto : & ideo illam rejicit Fagundes de Præcept. Eccles. tom. 1. lib. 1. cap. 1. num. 7. & seq. Hurtado de Mendoza de fide , vol. 1. disput. 83. sect. 4. §. 36. Suarez disp. 2. 1. sect. 2. num. 6. Azorius tom. 1. lib. 2. cap. 8. num. 6. & alij communiter. Et ratio est, quia Ecclesia habet jurisdictionem ad puniendos suos ob crimina occulta poenitis, quibus possint frenari ab eis admittendis, sed id hæc in parte eam fecisse constat, quia excommunicatio lata est in omnes hæreticos, excepto nullo, qui sit in jurisdictione fori externi; ergo, &c. Major Probat; quia illa delicta sunt verè sensibilia, & externa; contingeret, quæ potuit, ut aliquis adesset. Secundò quia aliàs nec oculus percussor Clerici ignotus ipsi Clerico, vel etiam notus, excommunicatione teneretur : immò & oculus homicida non esset irregularis; aliàque id genus sequuntur absurda.

3. Dices primò hæresim mentalem esse tam per accidens occultam, quàm externam; & tamen quia est occulta, non meretur excommunicationem: ergo nec occulta per accidens. Probo maiorem: quia hæresis mentalis est per se cognoscibilis à iudice, quia per se potest hæreticus eam asserere: & potuit adesse testis hæresis externæ. Nego maiorem. Ad probationem respondendo, hæresim mentalem per se nec posse percipi

à iudice nec hæreticus potest eam per se ostendere, sed per signum exterius, quod per se est obiectum sensus, ex cuius sensatione mens percipit hæresim: à nullo autem signum esse perceptum, est, non ob defectum signi, sed auditium: mentalem verò hæresim non percipi, non est ob defectum absentiam, sed ex defectu ipsius hæresis, quæ non est obiectum sensus, est ergo discrimen apertum.

4. Dices secundò hæresim occultam esse physicè cognoscibilem, non tamen civiliter & more forensis in foro enim, quæ testibus caret, perinde sunt, ac si non essent externa. Quid enim interest eorum exterioritas, nisi possint in iudicio aut probari, aut saltem iudicari? Respondeo, eo argumento probari non posse in foro pœnam nullam infligi ob testium defectum: omnis enim iudex pœnam infligit in iudicio per sententiam, quæ ferri debet secundum allegata & probata. At verò excommunicatio lata à iure vel homine ob delictum futurum, non servat omnes leges fori, nec est more iudiciario: sed præcævet ius, ne peccata patrentur. At propterea minus agitur cum hæretico occulto, quàm cum manifesto. Medicina autem illa æquè curat utrumque. Non est igitur sententia affirmativa, ut voluit Croufers probabilis: immò falsa, & nullo modo in praxi secuta.

5. Dicendum est igitur, quòd Ecclesia per leges imponit censuras, & alias pœnas ipso facto pro omni peccato hæresis sub sua iurisdictione comprehenso: siquidem loquitur in talibus legibus generaliter & sine ulla limitatione, atqui omne peccatum hæresis externum etiam per accidens occultum est sub iurisdictione Ecclesiæ: ergo omne etiam per accidens occultum puniatur ab Ecclesia. Quod autem Ecclesia possit punire hæresim externam quantumcumque occultissimam probatur: quia hæresis, eo ipso quòd externa, & sensibilis est, cadit sub iurisdictionem Ecclesiæ, neque enim iurisdicção, siue potestas puniendi pendet à cognitione, quamvis aliquando pendeat effectus, siue actus puniendi: ergo benè poterit Ecclesia punire talem hæresim externam per sententiam generalem, & per legem, quia hic modus puniendi non requirit cognitionem publicam actualement in iudice, vel legislatores, sed satis est, quòd sit notum ipsi hæretico, quòd pœna inflicta hoc modo infligitur quasi sub conditione, si hoc feceris, ac proinde nullum periculum est, quòd possit iniuste infligi, si aliunde iusta sit ex defectu cognitionis: quod periculum unica ratio est, cur cognitio ad sententiam particularem requiratur, cum hoc non inferat pœnam quasi sub conditione, sed absolute, ut mos est: Ergo, &c.

RESOL. V.

An in aliquo casu quis non incidat in excommunicationem, etiam si proferat exterius hæresim externam? Et an hæreticus, purè mentalis incurrat in excommunicationem?

Et an hæreticus purè externus, qui mente non negat fidem, non incurrat in censuram, ita ut possit à quolibet Confessario absolvi in foro conscientie? Ex p. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 140.

§. 1. **A**D hanc quæstionem ita respondet Iacobus Granado in 2. 2. D. Thoma contr. 1. tract. 15, diff. 13. num. 14. Dubitari solet, an contingere possit, ut quis exterius proferat hæresim internam, quin subiacet censuris Ecclesiæ, præsertim excommunicationi? Respondetur affirmanter. Et quidem primus casus est, quando illam manifestaret solum ad petendum consilium, vel ad illam aperiendam Confessario. Ita Aragon §. sed dubium est. Similiter, qui illam scribe-

ret inter sua peccata, ut manifestaret Confessario: etenim totum hoc non est formaliter se manifestare hæreticum, sed querere medicinam criminis omnino indeliberatè; & absque ulla advertentia exterius dicere hæresim; hic enim actus non est humanus, ac lim. 1. proinde nulla illius ratio habenda est ad incurrandam ullam pœnam. Imò Henriquez statim referendus ait, & non reservari, aut subijci excommunicationis pœnam, nisi quod secundum quantitatem operis externi, ex quo constet esse mortale, dicique esse multorum rectorum. Addunt etiam alij, & benè, non incurritur pœnas hæreticorum illum, qui exterius manifestaret hæresim cum deliberatione, quæ tantum sufficeret ad inculpandum veniale. Tertius, si quis iocose tantum, & non assertivè eam proferret, & alioqui esset homo, de quo hæresis præsumi non posset. Ita Victoria, quem refert, & videtur sequi Simancas de Censuris in institutionibus tit. 42. num. 10. Quartus, licet alij contra sentiant, videtur valde probabile, non incurri pœnas ab hæretico mentali, qui efficeret aliquid signum exterius, ex quo nullus alius, si esset præsens, non posset probabiliter colligere, illum esse hæreticum, quamvis, qui illud profert, haberet animum exterius illam proferendi. Ita Henricus lib. 6. sum. c. 14. n. 6. litt. J. Colligitur planè ex Castro 2. de iusta hæreticorum punitione, cap. 18. ubi ait, solos illos hæreticos excommunicationi subiacere, qui hæresim mente conceptam manifestant, ut si qui esset tunc præsens, posset cognoscere, illum lapsum esse in talem hæresim; & Banez supra ait, non incurri excommunicationem ab eo, qui exterius signum efficeret, quod secundum se, aut ex circumstantiis non esset sufficiens ad explicandum errorem. Probatur, quia propterea Ecclesia non punit hæresim penè mentalem, quia non potest ab illo cognosci, præter quam ab habente illam; sed idem est, quando signum ne probabiliter quidem potest alteri manifestare hæresim: ergo perinde reputandus est, ac si foret hæreticus mentalis. Vnde si quis hæreticus exterius moveret caput, quando nullus posset illo modo colligere, id fieri ad proficiendam hæresim, non incurreret pœnas; secus verò, si ille disisset, se uti illo signo ad hæresim suam proficiendam, quia jam latius se declaravit. Denique alij dicunt, non incurri excommunicationem ab hæretico mentali, qui solum recitativè profert hæresim suam, dicendo; Ego habui in mente mea istum actum hæresis. Quod quidem probabile valde videtur, si nullatenus inde colligi posset, adhuc eum in errore permanere, & juxta hoc intelligi, quod tenet Azor lib. 8. cap. 10. quæst. 6. & hæc omnia docet Granado ubi supra.

2. Notandum est tamen hic obiter primò contra Synchronum Panormitanum, Ioannem Andream, Ananiam, Felicitum, & ceteros Canonistas in cap. ult. de hæresi. Rel. 1. litt. Adrianum in 4. quæst. 2. de confessione. §. Alij probant, Albertum Pighium lib. 6. de Ecclesiæ Hierar. cap. 16. Al. à pœna excommunicationis ab agnoscere. asser. quæst. 33. Rojas de hæresi. Synchronum part. 1. num. 246. Menochium de arbitrariis cas. 360. num. 6. Azevedum in recopil. lib. 8. tit. 3. leg. 1. num. 152. Spino in speculo testam. gl'of. 7. principali num. 3. cum seq. & alios, hæreticum purè mentalem non incurtere in excommunicationem, quia Ecclesia non habet iurisdictionem in actus, qui nullo modo possunt esse exterius cogniti, regimen enim illius est visibile; ergo debet versari circa objecta visibilia. Ita DD. communiter.

3. Nota secundò contra Cajetanum in 2. 2. quæst. 94. quia si hæreticum purè externum, qui mente non negat fidem, non incurtere in censuram; optime, ut observat cum communi Mercerus de Sacram. in 3. part. D. Thoma q. 66. art. 9. num. 4. Quare poterit à quolibet Confessario

RESOL. VI.

An Hæreticus ignorans excommunicationem in illam incidat? Ex part. 5. tract. 13. & Misc. 1. Ref. 18.

Videtur negativè respondendum ex Sanchez in summa, tom. 1. lib. 2. capite 8. n. 5. ubi indicat hæreticum ignorantem censuram, in illam non incur-
rere; quod de omni excommunicatione ob quodvis delictum dixerat tom. 3. de matrim. lib. 9. disp. 3. 2. n. 13. & hæc contra Suarez in 3. part. tom. 5. disp. 4. sect. 19. n. 10. Ego ipse alibi cum Sanchez loco citato n. 31. putavi satis probabile esse, etiam si delinques ignoraret censuram ignorantia culpata, & vincibili, non autem crassa, neque supina.

2. Sed hæc doctrina non procedit in Regnis, ubi tantquam eorum fulcrum, & fundamentum sacrosanctum Nostri Inquisitionis Hispanicæ Tribunal institutum est: & ideo Hurtadus de Mendoza in 2. 2. disp. 89. sect. 2. §. 9. sic asserit. Observavi in Hispania mortaliter esse impossibilem ignorantiam legis Ecclesiasticæ excommunicatis hæreticos, quia Quæstiones Pharus totum Regnum illustrat, nec angulus non torretur ejus igne. Tota item Provincia est plena Quæstionum ministris, quorum edicta de concione frequenter in personant. Quapropter nullus potest ad absolutionem 7. ut 1. ignorantiam præterere, nisi crassissimam. Inconsideratio actualis facilius contingeret, si hæreticus sit solus, potest enim raptus in contemptationem erroris, legum Ecclesiasticarum oblitus censere falli universam Ecclesiam, idque voce proferre; sæpe enim ardor studij mentem advocat ab aliarum rerum consideratione, nec sinit præverti ratione actus externos. Hæc in re arbitror apud nostros id esse moraliter impossibile, est enim tanta mutatio de Catholico in hæreticum, ut non crediderim eam fieri, quin rectè expendantur quæstionæ leges. Si verò testis adsit, magis impossibile est moraliter ea hæresis externa cum inconsideratione, tantus enim est metus, ne ad Quæstiones deferatur ejus nomen, ut sit attentissimus actionibus externis; prudentiores enim nos reddit metus injectus, quam obliuissimos studium. Idem dixerim de Provinciis, in quibus more Hispanensi Quæstiones vigent, nisi forte apud barbaros Indos, & parum cultos nonnullos ejusmodi invenies distantes à ministris Quæstionis, quod item est impossibile, propter diligentiam Magistrorum. Quapropter existimo apud nos non posse probabiliter aliquem excusari à censura, nec reservatione. Hæc omnia Hurtadus, cui ego libenter adhæreo.

RESOL. VII.

An sit hæreticus externus, qui simulat se dormire, & profert aliquam hæresim, quam verè tenet, si audientes sibi persuadeant, verè eum dormire? Ex p. 5. tract. 13. & Misc. 1. Ref. 17.

Casus est curiosus. Vnde in tui gratiam visum est mihi, amice Lector, ea, quæ circa ipsum Philosophatur Hurtadus de Mendoza, hic apponere, is enim qui semper de thesauro suo nova profert, sic ait in 2. 2. disp. 83. sect. 3. §. 29. Demus hominem non dormire, sed simulare somnum, ita ut omnes sibi persuadeant eum dormire, & cum hac simulatione loquatur hæresim, quam tunc verè conceptam habet; pono

fictionem illam somni esse occultam per se, & purè mentalem, non explicatam signo ullo eam indicante probabiliter. Rogas utrum hic sit hæreticus externus? Quæstionem hanc numquam ausus, videtur autem dirimi posse ex principiis adductis in partem negatam; quia tunc nullus absque peccato temeritatis potest loquentis mentem hæreticam interpretari, persuasi enim illum dormire, non habent fundamentum ad eum damnandum hæresis, quod confirmo primò. Si quis simulat amentiam tam aptè, ut eam omnibus persuadeat, si verè sit hæreticus, & hæresim loquatur, à nullo censeri potest hæreticus, ut à nullo censetur injuriosus, aut blasphemus, aut latro, tamen multa efficiat, quæ in homine sano essent evidenti argumento illorum vitiorum. Secundò confirmatur. Si comædus sit hæreticus purè mentalis, agens autem fabulam suscipiat personam, hæretici, hæresisque proferat, illas quidem sentiens animo hæretico, hic non est hæreticus externus in hoc sensu, quamvis committat peccatum externum contra fidei confessionem; licet enim ab ipsis Quæstionibus & Papa audiatur, nullam patit hæresis suspicionem, quia ex circumstantiis comædiæ, debent illa verba adscribi, non hæresi, sed tragico muneris, est ergo illa hæresis purè mentalis, quod attinet ad ejus conjecturam faciendam ex eo signo, ex quo non potest fieri magis, quam si non esset, quo differt ab hæretico externo, qui est occultus per accidens, qui si non cognoscitur ab aliis, est ex defectu audientium, non ex defectu sui. At comædus si non cognoscitur esse hæreticus, non ex defectu audientium, auditur enim ab ipso Papa, sed ex defectu sui, quia loquitur in circumstantiis, in quibus non manifestatur hæresis ejus, sed illius, cujus suscepit personam. Ratio est, quia ut signa imperfecta solent ex circumstantiis perfectè significare hæresim, & animum occultum, sic perfectæ signa possunt ob circumstantias illam occultare. A posteriori autem est argumentum quod nullus, quamvis ardenti studio fidei flagret, hæresim suspiciatur in loquente, quem dormire credit, sed verba accipit cum risu, ut in amente, atque comædo in theatro. Est ergo opus ut ex signo possimus prudenter credere rem significatam: si autem non per accidens, sed per se non possumus mentem loquentis hæreticam interpretari, hæresis est per se occulta & interna. Si verò humanitus posset quis prudenter credere illos homines nec dormire, nec esse in amentia, sed eam simulari, tunc absque controversia essent hæretici externi, quia tunc hæresis esset occulta per accidens, & non per se; in foro autem conscientie illæ actiones sunt peccata externa, & explicanda in confessione. Ita Hurtad. qui tamen, his non obstantibus, non audet absolute asserere hos non esse hæreticos externos, quia hæretici sunt, qui expriment verba suam hæresim, quam occultant per accidens, & non per se. Vnde Villalobos in summa tom. 21. tract. 1. diff. 11. num. 4. sic ait: [Basta que la heregia se manifeste exteriormente por palabra, obya, y señal, aunque sea occulta, porque en tal caso la heregia verdaderamente es exterior, aunque accidentalmente es oculta.] Et ut verum fatear hos esse hæreticos, videtur apparere, quia eorum locutio licet in somno simulato conjungitur hæresi, & manifestatur, quod non accidit in vero dormiente.

RESOL. VIII.

An in hæresi detur parvitas materia? Ex p. 5. tract. 5. Ref. 28.

Affirmativam sententiam videtur docere Sayrus in Clavi Regia, lib. 12. cap. 2. num. 19. ubi G g 4 sic

Sup hoc sup. in ref. §. 1. ante med. cursum in

Addant, & sic ait: In materia fidei potest esse peccatum veniale, ut in 10.4. tr. 6. ex doctrina Ref. 21 §. Dicendum, per totum.

2. Sed contrariam sententiam sustinendam esse puto, quam tueretur Castrum Palans tom. 1. tract. 2. disp. 2. punct. 7. n. 2. Merolla tom. 1. disp. 2. cap. 4. dub. 7. n. 112. Alphonsus de Leone ubi infra. Baldellus tom. 1. lib. 3. disp. 14. n. 1. Sanchez in summa tom. 1. lib. 1. cap. 4. n. 1. Molfesius in summa, tom. 1. tract. 8. cap. 8. n. 66. & alij asserentes, quod in aliquibus peccatis in quacunque materia minima reperitur integra ratio malitiæ sufficiens ad mortale, ut est peccatum infidelitatis, odium Dei, contemptus ipsius, &c. & ideo Baldellus in disp. Theol. tom. 1. lib. 3. disp. 14. num. 13. sic ait: Quin ratio obiecti per se prima in actu infidelitatis est ut fides negetur ipsi Deo aliquid revelanti, & ex hac sola præcise, considerata fundatur oppositio gravis ad virtutem fidei, & malitiæ gravis non dicitur, quod in actu infidelitatis possit dari materiæ parvitas, & culpæ levitas, sed omnis materia in ordine ad illam sit notabilis, & omnis culpa sit gravis, etiam si alioqui in se ipsa sit res minima.

3. Nota tamen quod Alphonsus de Leone de officio Confessor. par. 1. recoll. 7. num. 45. non negat esse verum exemplum possum à Sayro de levissimo verbo sapiente heresim, nam ipse concedit esse posse peccatum veniale.

RESOL. IX.

An in Sorilegiis, & Magia detur parvitas materiæ?

Et an possit fieri, ut aliqui actus magici excusentur à peccato mortali ratione ignorantia? Ex p. 5. tract. 5. Ref. 29.

§. 1. **R**espondeo negativè cum Lessio lib. 2. cap. 44. dub. 4. n. 26. ubi sic ait: Peccatum magiæ ex genere suo est mortale, quia continet tacitam, vel expressam dæmonis invocationem, ac proinde societatem & benevolentiam erga illum; fieri tamen potest ut aliqui actus magici excusentur à peccato mortali, ratione ignorantia, ut si quis ignoret, vel non advertat tacitam illam invocationem, cum hæc sit sæpè valde occulta. Plerumque tamen ingeritur homini aliqua suspicio latentis mali, ratione cuius tenetur abstinere, donec plenius de re cognoverit, quod si non faciat, peccat factum venialiter. Ratione levitatis materiæ præcise non videtur unquam esse veniale, quia quod in re parva, vel ludicra dæmon invocetur, per se non minus crimen est, quàm si id fieret in magna. Similiter tacita, vel remota invocatio, si plena consideratio adsit, est ejusdem rationis, ac expressa: sæpè tamen contingit, ut quando res est modica, non apprehendatur mali magnitudo, & sic potest esse veniale defectu animadversionis. Ita ille, cui adde Castrum Palans tom. 1. tract. 2. disp. 2. punct. 7. num. 2. Alphonsus de Leone de officio Confessor. par. 1. recoll. 7. n. 42. Valentiam tom. 3. disp. 6. quest. 12. punct. 4. Delirium in disquisitione mag. lib. 4. cap. 2. §. 4. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. cap. 38. n. 18. & alios.

RESOL. X.

An laicus doctus possit disputare cum heretico?

Et explanatur, quid in cap. Inhibemus, significent illa verba, Inhibemus, ne cuique laicæ personæ, &c?

Et an Religiosi Laici, seu Conversi, Donati, & Sancti-

moniales comprehendantur sub dictis verbis? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 12.

§. 1. **N**egativè respondet Villalobos in sum. tract. 1. §. 1. diff. 7. §. 4. Suar. de fide, disp. 20. sect. 1. n. 11. Azorius tom. 1. lib. 8. c. 26. q. 1. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. c. 6. n. 5. & alij, & ex c. Inhibemus de heret. in 6. ubi prohibetur expresse laicus sub excommunicatione disputare de fide Catholica, licet laicus sit doctus, tamen adhuc obligatur, & includitur sub dicta prohibitione quia cessante privative in singulari sine legis, non cessat in singulari ejus vis.

2. His tamen non obstantibus ego puto contrariam sententiam esse probabilem, quam tueretur Caietanum & Bañez in 2.2. q. 10. art. 7. Ledesma in summa, tom. 1. tract. 1. cap. 5. concl. 13. & Hurtados de Mendoza in 2.2. q. 10. art. 7. §. 24. quia talis prohibitio facta est à lege, ne periculum creetur disputanti, aut audienti, & nullum alium finem, nec proximum, nec remotum, proposuit sibi ea lex. Sed cessante fine legis in particulari, cessat ejus obligatio, ut alibi satis probatum est: ergo, &c. Et ita hanc sententiam probabilem esse docent ipsi adversarij, ut Sanchez, & Villalobos ubi supra.

3. Sed obiter hic explicandum est, quid in dicto cap. Inhibemus, significent illa verba, Inhibemus, ne cuique laicæ personæ, &c. Sanchez ubi supra, numero 6. & Lorca in 2.2. quest. 10. art. 7. putant sub illis verbis comprehendere omnes, qui nec Clerici sunt, nec Religiosi. Hurtados autem docet significari omnes, qui continent tonsuram & habitum clericalem, etiam Religiosos, & præsertim qui in Religione vocantur Laici, seu Conversi, Donati, &c. Sed quid dicendum de Sanctimonialibus, comprehenduntur sub dictis verbis? Negat Lorca illas hoc canone præstringi, sed mercedis affirmat Hurtados.

RESOL. XI.

An si quis dicat Polta Di Di, Renego Di Di, Al dispetto Di Di, omiffa littera O, sit censendus blasphemus hereticus?

Et an jurans per membra honesta Christi non sit blasphemus, & secus si per inhonestia?

Et an qui eodem impetu & actu plures blasphemias contra unum Sanctum præfert committat ut peccata, quæ sunt blasphemia?

Et quid, si blasphemia diversis generis sint, & non sint una, & eadem sapius repetita? Ex p. 6. tr. 8. & Misc. 1. Ref. 38.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Auctor Canonis suum Conscientiæ Bononiæ discussores anno 1634. mense Martio decis. 3. ubi sic habetur. Sempronius, ex ira solet impie dicere Putana de Dio, sed pauld post subdit Bacco, vel Al dispetto de Di, omiffa littera O, quæritur an sit blasphemus hereticus? Respondetur Sempronium si cum advertentia sufficienti verba protulit, fuisse blasphemum hereticalem, in primo enim dicto tribuit Deo per contumeliam aliquid ei omnino repugnans, & in secundo abtulit quod Deus habet. Quamvis enim in primo dicto addiderit pauld post verbum Bacco (si tamen ad fugiendam blasphemiam non erat solitus illud addere) & in secundo omiserit litteram O. In utroque tamen casus est completa blasphemia heretica, cum sit completus verborum sensus blasphemiam continentium. Ita ille, qui citat Lazarium, & Bonacinum.

2. Sed contrariam sententiam docet novissimè Riccius tract. de Personis quæ in statu reprobo versantur, lib. 1.

lib. 1. cap. 4. num. 18. quia talia verba non sunt perfecta. Nec valet dicere quod affectus cum principio facti equiparatur facto, ex l. si quis seruo alieno, ff. de furt. At proferens dicta verba satis offendit affectum, & principium facti blasphemandi. Ergo. Nam respondet in hoc argumento assumi illud de quo est questio: non enim est verum quod confiter de affectu, cum ille colligi nequeat, nisi ex sermone, qui cum in verbis prædictis non sit perfectus, inuicem est illa iudicare, ex l. inuicem, ff. de legibus. Et huic sententia Ricciulli ego adhaereo.

3. Non assentior tamen eidem Ricciullo. assentienti in cap. 1. num. 7. qui eodem impetu, & actu plures blasphemias contra unum Sanctum proferet, committere tot peccata quod sunt blasphemias, non inquam assentior huic opinioni: sed contraria, quia moraliter censetur unus numero actus, & omnes blasphemias sunt partes unius continuati sermonis, & ita si quis alterum semel & iterum pugno percuteret absque temporis intervallo unum numero tantum peccatum pariterer. Et hoc intelligendum est etiam si blasphemias diversi generis sint, & non sint una & eadem sæpius repetitas nam etiam si diversi generis sint, tamen ratione temporis & unius impetus quo dicuntur, univertuntur & una censentur. Et ita docet Fagundes in Decalogum, tom. 1. lib. 2. cap. 3. n. 24. & alij penes ipsum, quibus adde me citato Trullench. etiam in Decalog. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 2. n. 5.

4. Item non assentior eidem Ricciullo qui in cap. 6. num. 1. docet jurantem per membra honesta Christi esse blasphemum, nam hoc esset verum si juraret per membra inhonestas, secus per alia membra; quia sic ex his nil attribuitur Christo quod verè non habeat, & ei conveniat, & si talia iuramenta ita reverenter fiant, non esset culpam venialem docet Fagundes loco citato, numer. 14. unde nec frequens consuetudo facit ut talia iuramenta blasphemias censentur, aut peccatum mortale.

RESOL. XII.

An in blasphemias contra Deum, & Sanctos, detur paritas materia?
Et notatur, quod convitium in Sanctos, non ut Sancti sunt, sed ex alio capite potest esse peccatum veniale ex paritate materia, ut si quis per jocum diceret Sanctum Crispinum & Crispinianum fuisse futores, & Sanctum Joannem, & Paulum fuisse Eunuchos.
Et quid, si per hyperbolem feminam vocat Deam? Ex p. 5. tr. 5. Ref. 3.

Respondeo negativè, quia omnis blasphemia notabiliter adversatur virtuti Religionis, & charitatis erga Deum, ergo omnis blasphemia erit peccatum mortale. Secundò blasphemiam gravem infert Deo injuriam, ejusque honorem & cultum valde diminuit, nam si gravis & atrox injuria dicitur esse illa, quæ infertur à vili persona Magistratui, vel Senatori in illos maledicta proferendo, §. atrox. Instit. de injur. & h. pravor, §. atrocem, ff. eodem. quanto magis erit gravis illa injuria, quæ infertur Deo per blasphemiam? ergo ratione materiae non potest esse nisi peccatum mortale. Deinde blasphemia est peccatum, quia proferitur verbum contumeliosum in Deum cum animo de-honorandi Deum, vel directè, vel indirectè, seu interpretativè, seu virtute, at Deus dehonatur non solum cum blasphemus Deo falso tribuit res magnas, sed etiam minimas: ergo blasphemia non poterit ratione materiae unquam esse peccatum veniale. Et ita docet Sylvius in 2. 2. quæst. 13. art. 2. & ibidem Aragon. & Boñez. Hurtado de Mendoza de fide vol. 1. disp. 91.

sect. 1. §. 48. Valentia tom. 3. disp. 1. quæst. 13. punct. 1. Cajetanus in sum. ver. blasphemias. Suarez de Re. 10. 1. tract. 3. lib. 1. cap. 6. num. 2. Sayrus ubi infra, cum Jacobo Gordono in sum. tom. 2. lib. 6. quæst. 8. cap. 2. num. 4. & aliis.

2. Verum his non obstantibus affirmativam sententiam docet Villalobos in summa tom. 2. tract. 1. diff. 15. num. 5. ubi sic ait. [Digo que la blasfemia es peccado mortal de su naturaleza, porque es contra la honra de Dios, verdad es, que por no aver llena deliberacion o por inadvertencia podria ser peccado venial como dize S. Thomas, Caetano, y Sylvestro; mas la duda es, si ay aqui peccado venial por paridad de materia? Bañez y otros dicen, que no por ser cosa gravissima la honra; mas à mi pareceme lo contrario, que assi como todos los peccados son offensa de Dios, y no obstante esso ay peccados veniales, porque son leves offensas, assi aqui, y tal me parece, quando algunas vezes se traen palabras de la sacrada Escritura à proposito de hurlas con poca reverencia; y lo mismo quando un organista que sabe muy poco en una aldea tañe en lugar de xrylic, una vacas, ò un sonezito (porque no se le alcanza mas) al, Ite Missa est de la Pascua.] Ita ille.

3. Et nota quod stando etiam in prima sententia convitium in Sanctos, non ut Sancti sunt, sed ex alio respectu, potest esse peccatum veniale ex paritate materiae, ut si quis per jocum diceret, Sanctos Crispinum & Crispinianum fuisse futores, & Sanctos Joannem & Paulum fuisse Eunuchos. Et ita docet Duallius in 2. ex ref. 8. lege doct. §. ult.
2. D. Th. tract. de fide q. 9. art. 2. Sanctarellus tract. de blasphemias cap. 4. dub. 2. n. 8. Sayrus in Clavi Regia lib. 6. cap. 13. n. 5. Sylvius in 2. 2. quæst. 13. art. 2. & ibi Bañez, Aragon. Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 3. 2. num. 42. & alij. Sed hanc opinionem non admittit Lorca in 2. 2. q. 13. art. 2. n. 9. ubi sic ait: Est blasphemia ita grave peccatum, ut non possit fieri veniale, nisi solum ex defectu deliberationis. Nam quod aliqui dicunt posse fieri veniale, si non serid, sed joco proferatur, non approbo, quoniam illicitus est jocus, in quo injuria Dei involuitur, nec propter jocum deficit ratio injuriæ, imò joculari in rebus tanti momenti, specialis blasphemia est, nisi quis vocet jocum, quod non ex animo significandi, quod verba sonant, proferatur, scilicet si per hyperbolem, ut qui feminam vocat Deum, id enim veniale ref. seq. erit. Unde puto saltem quoad hoc ultimum utramque sententiam probabilem esse.

RESOL. XIII.

An qui vocat Amasiam Deam, vel Idolum suum, sit blasphemus? Ex part. 5. tractatu 13. & Miscell. 1. Ref. 20.

Quidam Confessarius scrupulosus, & parum sciens, affirmativam sententiam olim docuit. Sed talem non esse blasphemiam dicendum est. Et ratio erit, quia verba hæc nec proferuntur, nec accipiuntur in significatione propria, sed in hyperbolica. Et ita docet Lorca in 2. 2. q. 13. art. 3. n. 9. & Hurtados de Mendoza in 2. 2. disp. 91. sect. 4. §. 16.

DE ABSOLUTIONE AB HÆRESI, & aliis delictis pertinentibus ad S. Inquisitionem.

RESOL. XIV.

An Episcopus possit committere absolutionem ab hæresi, saltem

fuldem in casu particulari, & speciali: Ex p. 3. tr. 6. & Miscel. Ref. 92.

Supposito quod sit opinio probabilis, licet contrariam sententiam ego teneam in Bulla Cœnæ non revocari Episcopis facultatem absolventi ab hæresi concessam in Concilio Tridentino; quæritur an hæc facultas sit ab Episcopis delegabilis, ita ut per alium ab ipsis deputatum possint hæreticum occultum absolvere? Negativè respondet Lorca in 2. 2. disp. 45. num. 11. *Gomez in 99. canon. lib. 1. cap. 13. num. 29. Garfias de beneficiis, tract. 1. cap. 10. num. 113. Molina de just. tract. 5. disp. 18. num. 2. Suarez de fide, disp. 30. sect. 2. m. 9. & 15. & alij.*

2. Verum alij probabiliter affirmativam sententiam tenent, ut Azorius tom. 1. lib. 8. cap. 10. quest. 11. Henriquez lib. 6. cap. 14. num. 7. Emanuel Sà ver. Episcopus, num. 37. Sanchez in summa, tom. 1. lib. 2. cap. 1. num. 23. & alij penes ipsos, quia Concilium solum exclusit Vicarium ad id specialiter deputatum, quod intelligendum est de vicario specialiter deputato ad casus omnes hæresis contingentes, non autem de Vicario specialiter deputato ad unicum casum hunc, & nunc oblatum. Igitur dicendum est, quod per verba Concilij, Vicarius generalis excluditur, non autem specialis, ut est in casu de quo loquimur. Et hæc doctrina est multum notanda, quia si Episcopus hanc facultatem in casu particulari specialiter delegare non posset, difficulter in praxi talis potestas deserviret; nam non ita facile, & sine scandalo penitentes, & præsertim fœminæ, pro absolutione hæresis occulta ad Episcopos irent.

RESOL. XV.

An Episcopi possint absolvere ab hæresi occulta vigorem Concilij Trid.

Et an si hæresis nota sit quinque, vel sex; vel si Hæreticus quinque, vel sex complices habeat, adhuc dicatur occultata; & in magna Civitate non sit publica, si nota fuerit septem, vel octo personis?

Et an dictam absolutionem possit Episcopus impertiri extra Sacramentum Confessionis, & in absentia; & hoc etiam si talis subditus, & Episcopus sint extra Diocesim?

Et an Episcopus possit committere hanc absolutionem alicui Confessario, specialiter ad eum hæresis casum deputato? Ex p. 1. tr. 5. Ref. 2.

Respondeo, aliquos asseruere, Episcopos vigore Concilij Tridentini, sess. 24. cap. 6. posse absolvere Hæreticos occultos, nec per subsequentes Bullas Cœnæ fuisse illis hanc potestatem sublatam. Ita docet novissime Puteanus in 2. 2. q. 11. art. 4. dub. 2. Fagundez de præcept. Eccles. tract. 2. lib. 8. cap. 8. num. 32. & 33. Portante med. & tell. in addit. ad dubia regul. verb. Episcopus, num. 1. Soula in to. 9. tr. 7. in Bulla Cœnæ, cap. 23. disp. 100. concl. 3. num. 7. & antea docuerat Lorca in 2. 2. quest. 11. art. 4. disp. 45. num. 10. Nagnus tom. 2. in addit. ad 3. part. quest. 8. art. 5. concl. 20. diff. 7. Emmanuel Sà ver. Episc. n. 37. Henriquez lib. 6. cap. 14. num. 4. & in Glossa litt. M. & lib. 13. cap. 27. num. 5. lit. Q. cum multis aliis citatis à Sanchez in summa, tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 27. Ricciullo tract. de iure person. lib. 5. cap. 14. num. 9. & Barbosa de potest. Episc. p. 2. alleg. 40. num. 21. & hanc sententiam probabilè vocat novissime Sanc. in select. disp. 50. n. 32. 2. Sed, his non obstantibus, Sanchez, Ricciulus, & Barbosa, cum multis aliis penes ipsos, contrariam sententiam docent, quibus ego addo Ricciium par. 3. decis. 280. num. 1. Villalobos in summa, p. 1. tr. 9. dub. 61. num. 2. & 5. Gratianum in discept. tom. 3. cap. 414. n. 20.

Sup. hoc inf. in ref. 16. & 18. in fin. & in ref. 30. ult. ante med. & in ref. 11. §. 1. Præcept. Eccles. tract. 2. lib. 8. cap. 8. num. 32. & 33. Portante med. & tell. in addit. ad dubia regul. verb. Episcopus, num. 1. Soula in to. 9. tr. 7. in Bulla Cœnæ, cap. 23. disp. 100. concl. 3. num. 7. & antea docuerat Lorca in 2. 2. quest. 11. art. 4. disp. 45. num. 10. Nagnus tom. 2. in addit. ad 3. part. quest. 8. art. 5. concl. 20. diff. 7. Emmanuel Sà ver. Episc. n. 37. Henriquez lib. 6. cap. 14. num. 4. & in Glossa litt. M. & lib. 13. cap. 27. num. 5. lit. Q. cum multis aliis citatis à Sanchez in summa, tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 27. Ricciullo tract. de iure person. lib. 5. cap. 14. num. 9. & Barbosa de potest. Episc. p. 2. alleg. 40. num. 21. & hanc sententiam probabilè vocat novissime Sanc. in select. disp. 50. n. 32. 2. Sed, his non obstantibus, Sanchez, Ricciulus, & Barbosa, cum multis aliis penes ipsos, contrariam sententiam docent, quibus ego addo Ricciium par. 3. decis. 280. num. 1. Villalobos in summa, p. 1. tr. 9. dub. 61. num. 2. & 5. Gratianum in discept. tom. 3. cap. 414. n. 20.

Bellochium de cas. reservat. p. 2. q. 1. n. 275. Sanctarelli, qui post hæc scripta prodit in lucem, tract. de hæresi, c. 5. dub. 5. n. 21. Ragucium in lucerna hæreticorum, q. 125. n. 5. Scortium in Constit. Pont. epist. 166. lib. 434. art. 3. queritur 2. in fin. Fabrum de Sacram. Ordin. dist. 25. quest. 1. disp. 3. cap. 4. num. 126. Homobonus de exam. Eccles. part. 2. tract. 12. cap. 4. q. 16. & de stat. part. 1. cap. 8. Antonium in Casch. Dioces. Neapol. lib. 1. cap. 25. n. 29. Megalam in part. 1. lib. 3. cap. 13. num. 10. & 15. Floriblanca de magia, lib. 3. cap. 10. num. 17. Valerium in differ. utriusque fori, verb. hæresis, diff. 5. num. 1. Hi omnes putant, Bullam Cœnæ derogare, & adimere sententiam potestatem Episcopis; & adducunt multos alios DD.

3. Verum, qui sustinent primam sententiam, in favorem Episcoporum, sic illam firmant: quia in Bulla Cœnæ non fit expressa mentio Concilij Tridentini, quod quidem est necessarium, ut censetur illi derogatum, quia Constitutioni, seu decreto Concilij propter ejus gravitatem non intelligitur derogatum, nisi de eo fiat expressa mentio specialis, cap. ex part. de Capell. Monach. ubique in Glossa in verb. nulla mentio, cap. nonnulli de rescript. ubi etiam Glossa in verb. fecerunt mentionem, & ibi Felinus n. 7. cum multis aliis.

4. Nec valet dicere, Pium V. & Gregor. XIII. cum Clemente VIII. contrarium declarasse: nam, ut bene respondet Fagundez, ubi supra, & Soula, de illis pontificiis declarationibus non constat authenticè, cum res sit adeo gravis, & jam sententibus Pontificibus contraversa, id profecto debet expressè, aliquo speciali decreto, declarare. Unde subdit Fagundez, stando in hac opinione, quod si hæresis sit nota quinque, vel sex, et si Hæreticus quinque vel sex complices habeat, adhuc dicatur occultata, & ab illa Episcopi poterunt absolvere. Putat etiam, in magna civitate non esse publicam, si nota fuerit septem, vel octo personis, paulo ante Vide Portel. in addit. ad dubia regul. verb. dispensare, n. 5.

5. Notandum est etiam, secundum supradictos DD. Sup. contra in tali casu Episcopum posse committere absolutionem alicui Confessario specialiter ad eum hæresis casum deputato, ut adversus Suarez tom. 4. disp. 30. sect. 2. num. 9. & 15. & alios, probat Henriquez lib. 6. cap. 14. n. 7. & in Glossa, littera O. cum multis aliis apud Sanchez tom. 1. lib. 2. c. 11. n. 23. & probabile vocat Lorca 2. 2. q. 11. art. 4. disp. 35. num. 11.

6. Notandum est etiam, dictam absolutionem posse Episcopum impertiri extra Sacramentum Confessionis: in hoc, ut nam per illam particulam, in foro conscientie, non intelligitur forum sacramentale, audita sacramentali Confessione; sed tantum denotatur, ut absolutio in foro exteriori non proficiat, si contingat hæresim in iudicio ejusdem deduci. Ita Homobonus de exam. Eccles. part. 1. tract. 3. c. 5. q. 31. Claudius Solet de potestate Confess. cap. 30. §. 1. ex verbis, n. 6. præter illos, quos citat, & sequitur Sanchez cap. 11. n. 13. qui etiam n. 17. & rectè, ait, posse Episcopum in tali casu absolvere subditum ab hæresi in absentia: & hoc, etiam si talis subditus sit extra Diocesim, quidquid in contrarium asserat Suarez in 3. part. tom. 5. disp. 41. sect. 2. num. 10. & 11. & etiam si ipse Episcopus cum subdito extra Diocesim inveniretur, posset absolvere, et tunc illum ab hæresi excommunicatione absolvere. Et hæc omnia asserunt Doctores pro firmata opinione in favorem Episcoporum: sed ego contrariam existimo probabiliorè, & idè illam sequor.

RESOL. XVI.

An Episcopi hodie possint absolvere ab hæresi occulta? Et an quando sciatur à decem personis dicatur delictum occultum?

Et an Episcopi nullo modo possint in tali casu hanc
absolutionem ab hæresi committere alteri per-
sona?
Et notatur potestatem dispensandi in irregularitate ab hæ-
resi occulta proveniente ademptam esse ab Episcopis
per Bullam Cœnæ. Ex part. 4. tractat. 4. & Misc.
Ref. 239.

Affirmativam sententiam docet novissimè Ia-
cobus Granado in 2. 2. D. Thomas, contr. 1. traçt.
15. disp. 14. sect. 2. num. 8. & seq. ubi sic asserit: Super-
est potissima difficultas, an scilicet ista facultas Epis-
côpo concessa à Tridentino, revocata sit à Summo
Pontifice? Partem affirmantem sequuntur Navarrus in
summa cap. 27. num. 275. Molina supra relatus, Suarez
in illa sect. 4. num. 12. & 13. ubi refert, se ipsum in 4.
tom. 3. part. 1. idem asserentem, Garfia de benef. part. 1. 1.
tom. 3. cap. 10. num. 115. dicens, id esse indubitatum. Sanchez
in 117. §. 7. in illo cap. 1. num. ult. concludens, hoc omnino esse
tenendum, & multi alij, quos isti Doctores referunt.
Probat primum, quia in Bulla Cœnæ etiam novissimè
edita à Gregorio XV. perspicuis disertisque verbis ne-
gatur facultas absolvendi à casibus illius, ac proinde
ab hæresi etiam virtute clausulæ Concilij Generalis,
licet in illa in genere, vel in specie oppositum con-
cessum fuerit; ergo licet Tridentinum concesserit Epis-
copis hanc facultatem, fuit & est modò revocata. Se-
cundò probatur, quia gravissimi Doctores testantur
à Summis Pontificibus esse revocatam; & Navarrus
enim ait, sic declarasse Pium V. Gregorium X III.
Azorius lib. 8. instit. moral. cap. 10. quæst. 10. testatur,
se audivisse à viro Religioso, docto, & fide digno sic
declarasse Clementem VIII. Tertio probatur, quia in
Generalis Inquisitionis Prætorio Romano sæpe pro-
nuntiatum est, non posse Episcopos jam absolvere ab
hæresi occulta. Quartò tandem, quia duo sunt respon-
sa Congregationis Cardinalium, quarum meminit
Suarez supra, in quibus declaratur, facultatem Tri-
dentini Episcopis ablatam fuisse. Nihilominus valde
probabile est, adhuc perseverare potestatem à Triden-
tino concessam Episcopis. Sic testatur Navarrus lib. 1.
constitut. de constit. consil. 1. quæst. ult. Simancas de Ca-
thol. instit. tit. 3. num. 6. Hentiquez lib. 6. de penit. c. 14.
num. 7. Banez ad art. 4. quæst. 11. dub. 2. post. 2. conclus.
Sa verbo Episcopos, num. 37. Lorca disp. 45. Gutierrez
lib. 1. quæst. can. cap. 13. ad fin. in posteriori editione,
& multi alij; Sanchezque tandem fatetur, rationes
pro hac sententia vrgere, & autoritate Doctorum
reddi videri probabilissimam. Probat hæc senten-
tia, quia, ut supra argumentabamur, vitanda est cor-
rectio juris, quoad sine incommodo fieri poterit, &
id præsertim locum habet comparatione Concilij Tri-
dentini, cuius decreta tanti æstimant Summi Pon-
tifices, qui post illud Ecclesiam gubernarunt, & quod
in vitio observantia semper esse tantopere cupiunt.
Cum ergo tam discretè Concil. Trident. faciat Epis-
copis potestatem absolvendi ab hæresi occulta, & cæ-
teris casibus Bullæ Cœnæ, non est credendum, eam
facultatem fuisse revocatam virtute Bullæ Cœnæ
postea promulgatæ, si cum ista conciliari possit; quod
autem rectè conciliari possit, facile ostenditur. Primò,
quia sic sentiunt tot graves Doctores, quorum in ex-
plicando iure magna autoritas est. Secundò, quia
rectè dici potest, Bullam Cœnæ solum prohibere
absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando
publica sunt, & ided non derogare facultati Tridenti-
ni, in qua de occultis criminibus sermo est. Ex quo patet
responsio ad primum contrariæ sententiæ. Ad se-
cundum responderetur, nullibi afferri à prædictis Autho-
ribus testimonium authenticum talis revocationis, aut
declarationis, & cum aliunde tam perspicue conitet de
facultate Tridentini, non cogimur credere, eam esse

revocatam. Ad tertium responderetur, id præsumpta-
tum esse in hoc gravissimo, & sanctissimo Tribunali
secundum oppositam sententiam, quæ probabilissima
est; sed quoniam nondum nobis præcepit eam ample-
cti licitum est contrariam reputare etiam valde proba-
bilem, sicut & multi alij reputarunt. Ad quartum simi-
liter dicendum est, responsa Cardinalium esse magnæ
authoritatis, sed non sufficere ad tollendam contrariæ
sententiæ probabilitatem; & hæc omnia ad verbum
docet Granado ubi supra. vide etiam Fernandez in
exam. Ref. mor. part. 4. cap. 7. §. 1. n. 5. Gutierrez, can. 99.
lib. 1. cap. 13. ad fin. Gomez in Bulla Cruciat. claus. 10.
num. 44. in fine. Banez in 2. 2. quæst. 11. art. 4. dub. 2.
post 2. concl. argum. 3. vers. Et si quis objiciat. Rodri-
quez in 99. Regul. tom. 1. q. 20. art. 10. Vegam in summa
tom. 2. cap. 125. cas. 11. Aragon. in 2. 2. quæst. 11. art. 3.
Llamas in summa part. 3. cap. 1. §. ult. in fine. Zerolam
in praxi Episc. par. 2. verbo Absolutio §. 8. & 18. & vers.
hæreticum, §. 4. & alios, quos ego ipse citavi in part. 1.
traçt. 5. resol. 2. Sed ego ibi contrariæ sententiæ adhæsi, Quæ hic est
asserenti dictam facultatem Episcopis esse per Bullam ref. antecet.
Cœnæ sublatam, & ita sentiunt plures Doctores, quos dens.
ibi citavi; quibus nunc addo Hartadum de excomm. ibi in §. sed
disput. 15. difficult. 3. num. 11. Fabrum de sacram. Ordin. his, & in
dist. 25. quæst. 1. disp. 3. cap. 4. num. 126. Duardum in Ref. 36. §.
Bulla Cœnæ lib. 3. §. 2. quæst. 11. num. 47. Coriolanum Tertium, &
de cas. refer. part. 1. sect. 3. art. 23. num. 6. Bonacinam in ref. 21 §. ult.
Bulla Cœnæ disput. 1. quæst. 2. punct. 2. num. 7. in fine. Aco- ad lin. 3. & in
stam in exposit. Bull. Cruc. quæst. 58. Gratianum in dif- tom. 9. tr. 7.
cept. foren. tom. 3. cap. 414. num. 12. Atmandariz in ad- ref. 117. §.
dit. ad recopil. legum Navarra lib. 2. tit. 21. lege unica, Nec obstat
de familiaribus Inquisitionum num. 3. & 4. Alzedum in dicere, quod
praxi Episc. part. 2. cap. 6. num. 15. Campanili in divers. Bulla Cœnæ.
jur. can. rub. 1. 1. cap. 26. num. 55. Farinacium de hæresi eam, per tot.
quæst. 192. §. 4. num. 53. Bledam in defensione fidei in cau- & ibi à lin. 5.
sa Moricorum, part. 1. cap. 13. & alios penes ipsos, re- ref. 118. do-
stantes de supradicta declaratione Gregorij, de qua strina reple-
etiam testatur est mihi Dominus meus Clemens Mer- beris, & fa-
linus sacre Rotæ Auditor, vir non solum legalis, sed difficultatē
etiam politioris litteraturæ consultissimus, & morum terminare
suavitate ornatissimus. Notandum est tamen hic ob- poteris.
ter, quòd etiam si standum esset in prima sententia,
Emanuelem Rodriguez in addit. ad Bullam Cruc. §. 9.
num. 69. docere, facultatem datam Episcopis absolven-
di ab hæresi, intelligendam tantum, quando ipse hæ-
reticus solus absque eo, quod ab alio audierit, commit-
tit occultè crimen hæresis, manifestando illam aliquo
actu exteriori, quamvis nemo eam audiat; deinde sub-
dit illam facultatem non extendi ad hæresim occultam,
quando adest complex, nam aliàs, inquit, esset de-
struere machinam sancti Officij, & denique resoluit,
Concilium in presenti dictam dare facultatem abso-
lvendi ab obligatione denunciandi complicem, quam
habet, aliàs est excommunicatus edicto sancti Officij;
sed Granado ubi supra num. 6. putat, Episcopum vigo-
redicti Concilij Tridentini posse absolvere hæreti-
cum, etiam si coram aliquo hæresim protulerit, dum-
modo delictum sit occultum, quod est, quando non
scietur à majori parte, communitatis, quæ saltem con-
stet decem personis, & ad id, quod docet Rodriguez
de denunciandis complicibus. vide me ipsum in part. 1.
traçt. 4. * resol. 9.
2. Nota secundò, ex sententia Granadi num. 5. Epis-
copum absolutionem ab hæresi impendente posse iis, in
qui quomodolibet pertinent ad suam dioccesim, sive
quia ibi inveniuntur, tanquam Peregrini, sive quia
ipse existens extra dioccesim, vult alicui sibi subdito, etiam secun-
& in hæresim lapsò, absolutionis beneficium impen-
dere.
3. Nota tertio, cum prædictam absolutionem ab
hæresi non permittat Concilium Vicariis Episcopo-
rum, Molina de just. traçt. 5. disp. 18. num. 1. Garfias

Sup. hoc cō-
plice in Ref.
præterita, §.
Nec valet in
fine.
Sup. hoc in
Ref. citata in
lin. ult. hujus
§.
Sup. hoc in
Ref. præteri-
ta in fin. §.
Nec valet &
in to. 1. tr. 3.
Ref. 19. &c.
* Que hic est
inf. in tr. 9.
Ref. 16. & in
aliis ejus
primæ, &
etiam secun-
dæ annot.

Sup. hoc sup.
in Ref. 14. &
in Ref. 15.
§. penult. &
de

in to. 3. ff. de beneficiis tom. 2. part. 11. cap. 10. num. 113. & alij existunt, nullo modo posse ab Episcopo hanc absolutionem ab hæresi committi alteri personæ; sed Iacobus Granado loco citato num. 7. cum Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 15. num. 23. & alii tenent, quod licet Episcopus non possit hanc absolutionem committere alteri, qui generaliter habeat facultatem absolvendi ab hæresi, potest tamen committere causam particularem, cum occurrerit, ita ut tunc specialiter, & non generaliter tribuat vices suas. Verum omnia supradicta non procedunt in nostra sententia asserente, hanc potestatem absolvendi ab hæresi esse per Bullam Cœnæ Episcopis sublatam.

Sup. hoc in tom. 3. tr. 3. Rel. 32. & in aliis ejus annotation. secunde.

Sup. hoc quod hic docetur, in Rel. not. præterea, cum eod. Cornejo hic citato, & in aliis ejus not.

4. Nota quartò, etiam potestatem dispensandi in irregularitate, & occulta hæresi proveniente adeptam esse Episcopis per Bullam Cœnæ Domini docere Ricciolum lib. 5. cap. 16. num. 5. & alios, licet contrarium doceat Vgolius tract. de irregular. cap. 36. num. 5. Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 25. num. 17. quos alibi citavi; imò Petrus Cornejo in 3. part. D. Thome tr. 5. de irregular. disp. 9. dub. unico, quæst. 4. & probabiliter docet, ob peccatum hæresis secundum de seclula infamia non incurri irregularitatem, sed vide supra, in tract. de irregul.

RESOL. XVII.

An saltem per Bullam Cœnæ sit Episcopis revocata facultas absolvendi ab hæresi, & aliis casibus in ea contentis?

Et si Episcopus sequens affirmativam sententiam, & opinionem nolit absolvi hæreticum occultum, quid est faciendum? Ex p. 7. tract. 2. Rel. 23.

Sup. hoc sup. §. 1. Negativè respondent Doctores, quos citat, & sequitur Bossius de jubileo sect. 1. cap. 10. Sed his in fin. & in Rel. §. 2. num. 10. & seq. Probatur hæc opinio, quia correctio juris vitanda est, quoad fieri possit, sed absque correctione juris Trident. stare potest clausula Bullæ revocans facultates, quibus absolutio impendi poterat. Ergo affirmandum est clausulam Bullæ supradictam Trident. facultatē non revocare. Minorem probo. Primò, quia Bulla solum dicit, ut nullus possit absolvi præterea quorumcumque privilegiorum, quæ Episcopis, Conventibus, & aliis concessa sint per sedem Apostolicam: qui ab Episcopis absolvi intendit, non intendit absolvi præterea alioj privilegij à Sede Apostolica concessi, ut dicit Banez, sed præterea auctoritate Christi Domini data. Ergo. Secundò, quia Bulla optimè potest intelligi de peccatis publicis, & de absolutione, quæ non solum pro foro conscientie, sed etiam extetno proficit; siquidem nihil in Bulla habetur, quod cogat nos de peccatis occultis, & de foro conscientie revocationem intelligere. Sensus ergo Bullæ est, ut nullus possit absolvi; absolutione proficiente in foro externo, vel à peccatis publicis præterea privilegiorum, &c. Quod si hoc modo intelligatur, manet integrum Trident. Decretum. Nam Trid. concedit solum absolutionem casus occultis, & pro foro conscientie. Ergo si Bulla revocat casus publicos, & absolutionem proficientem in foro externo; non immutat, nec corrigit Decretum Trid. Ergo hæc explicatio sustinenda est, ut iuris correctio vitetur. Tertio, lex generalis præcipue correctoria, etiam si posterior sit, limitanda est ex speciali antecedenti. Ergo hæc lex correctoria Bullæ, quæ generalis est, limitari, & coartari debet per specialem Trident. Quartò, non obstante clausula revocatoria Bullæ Cœnæ manet integrum privilegium in Cruciata concessum penitentibus, ut semel in vita possint absolvi à quolibet Confessario approbato, à quibuscumque peccatis, & censuris, &c.

Ergo etiam poterit integrum manere privilegium Episcopis concessum Trid. non obstante revocatoria clausula. Quintum fundamentum est, quia non est evidens Bullam Cœnæ supradictam facultatem revocare, ut ex supradictis constat; sed absque revocationis evidentia nemo tenetur se jure proprio spoliare. Ergo non debent Episcopi se reputare spoliatos hac facultate absolvendi absque clariori noticia. Quod si dicas constare evidenter esse revocatam hanc facultatem Episcopis, non ex verbis Bullæ præcisè, sed ex illis juncta Pontificum declaratione. Respondere possumus de declaratione nobis authenticè non contrarie. Nam si plures Doctores eam firment, ex fama, & opinione loquuntur. Item indigebat talis declaratio speciali promulgatione, ut vim legis revocantis haberet, aliàs nos arctare non potest.

2. Et ideo Bossius ubi supra, num. 19. sic ait: Ex quibus manifestè apparet non esse audaces, neque temerarios modernos hanc sententiam tenentes, cum sit æquè probabilis, ac prior, si attendas auctoritatem, & numerum Doctorum; siue inspicias multipliciter, & firmitatem rationum. Ita Bossius.

3. Sed ego mordicus contrariam sententiam sapienter docui, & nunc iterum doceo quam me citato tenent Trullench in Decalogum ord. 1. lib. 1. cap. 3. dub. 4. num. 1. Machinus de Sacram. Ordin. tract. 1. part. 5. diff. 9. per totam. Idem docet Calpenis in Cursu Theol. tr. 2. tract. 15. diff. 5. sect. 6. num. 38. & alij à me alibi ad istam rationem adducti; Et ratio est clara, quia in Bulla Cœnæ adest clausula derogatoria. Non obstantibus &c. quæ licet sit generalis, sufficit tamen ad derogandum Concilio, quæ doctrina indubitata est ubi derogatio nova Pontificia nequit verificari, nisi tali Concilio derogato: tunc enim derogatio illa generalis censetur specifica, & individua. 2. ff. de liberis, & posthumis. Scilicet illa derogatio esset inutilis, & superflua. Quemadmodum videre est in casu nostro, in quo si Pontifex illis verbis: Ac per cujusvis Concilij decreta, non derogavit Tridentino, rogo, cui alteri Concilio fuit per ista verba derogatum? Certè non provincialibus, ut aliqui neoterici minus rectè interpretantur: tum, quia nomine cujusvis Concilij non veniunt sola provincialia, cum præter ista sunt generalia: tum, quia nullum est assignabile provinciale Concilio, quod Episcopis tribueret facultatem absolvendi ab hæresi occulta, vel ab aliis Bullæ Cœnæ casibus: tum, quia Pontifex Decreta Trident. Concil. gerit in pectore; nec est verisimile, ipsum ignorare hoc decretum, quod singulis Prælatiis est notissimum: tum quia derogatio pender à voluntate Pontificis, qualitercumque de ea confiteretur: ergo derogando Decretis cujusvis Concilij, necessariò fatendum est, satis constare de mente Pontificis revocantis hanc facultatem absolvendi ab Hæresi occulta, & præsertim accedentibus tot vive vocis oraculis, & Sacre Congregationis responsis à me, & ab omnibus Doctoribus relatis.

4. Neque his obstant allegati text. in cap. Ex parte, cap. Nonnulli, & cap. eam re, de Capellis Monach. Nam respondemus, allegatos textus procedere, ubi nulla mentio Conciliorum neque in genere, neque in specie, neque per verba æquipollentia facta fuit. At in casu nostro fieri exprellam mentionem derogationis cujusvis Concilij, quæ nequit verificari, nisi ipso Tridentino derogato.

5. Notandum est hic obiter, si Episcopus sequens sententiam nostram sententiam, nolit absolvi hæreticum in re occultum, quid faciendum? respondent aliqui, quod si periculum sit infamie, vel scandalis, si Sacerdos sit nisi celebret, vel Laicus, nisi communice; potest indistinctè absolvi ab hæresi, & directè ab aliis peccatis à quocumque confessorio: & idem dicendum, si ob pauperem, sup. hoc peritatem, vel aliud impedimentum, non possit Romanam adire,

Atque de Absolut.ab hæret.&c.Ref.XVIII.&c. 361

adire, vel litteras mittere ad Summos Pœnitentiarios, si est contritus, potest sumere Eucharistiam, vel celebrare, si sit Sacerdos, etiam si non adsit periculum infamiae, vel scandali: nam iste apud Deum excusatur; quia fecit, quantum potuit. Et ita me citato docet Marchinus de Sacram. Ordinis tract. 1. part. 9. capite 1. diff. 10. num. 6. & etiam me citato Trolench. in Decalogum tom. 1. lib. 1. cap. 3. dub. 4. n. 13. Sed recognosce me ipsum in par. 1. tract. 5. res. 4. & in par. 4. tract. 4. res. 2. 4. 2.

RESOL. XVIII.

An Hæreticus occultus possit absolvi in absentia ab Episcopo, si ipsum adire non possit? Ex p. 5. tit. 13. & Misc. 1. Ref. 43.

§. 1. Causa est practica, & ad illum affirmativè respondet Ioan. Hentiq. in comp. cas. mor. c. 20. num. 64. ubi sic ait: [De aq. nace una dudu, y es, si un hombre impossibilitado de poder yr al Obispo, incurriesse en el crimen de la heregia oculta, para lo qual no puede el Obispo dar sus vezes a otra persona, como está declarado en el mismo Concilio, en el cap. 6. alegado, que es lo que se deve hazer en este caso? A lo qual respondo, que el Obispo puede absolverlo de la descomunion en ausencia, y quitada la descomunion, queda el pecado sin reservacion alguna, y qualquier Confessor lo puede absolver del pecado. Porque es cosa muy cierta, que todos los descomulgados pueden ser absueltos de la descomunion en ausencia, y contra su voluntad, pues la absolucion de la descomunion no es sacramental.] Sic ille. Sed hæc sententia procedit in opinione illorum asserentium facultatem Episcopis concessam in Concil. Trident. absolventi hæreticos occultos non esse sublatam; quod novissimè docet Hurtad. de Mendoza volum. 1. in 2. 2. diff. 84. sect. 2. & Lopez de Texeda in controvers. Theolog. moral. lib. 2. tract. 1. contr. 18. num. 14. Du Vallius in 22. D. Thom. tract. de fide, q. 7. art. ultim. conclus. 1. & alij, quos ego ipse citavi in 4. part. tract. 4. res. 239. Verum ego ibi, & merito, contrariam sententiam docui.

RESOL. XIX.

An Inquisitores habeant facultatem absolventi ab hæresi, non solum in foro externo, sed in foro conscientie?

Et an hæc facultas absolventi ab hæresi competat cuilibet Inquisitori, & non toti confessorio?

Et an quilibet Inquisitor possit eandem facultatem cuilibet Confessorio delegare?

Et an in Inquisitore ad hanc in foro conscientie absolutionem, & delegationem impertiendam non requiratur Ordo Sacerdotalis?

Et quid est faciendum, si Inquisitores in casu facultatem, ut ab ipso Confessorio quis absolvarur, nolent impertiri, neque Episcopus? Ex part. 1. tract. 5. Res. 3.

§. 1. Respondeo, Dominos Inquisitores habere facultatem absolventi ab hæresi, non solum in foro externo: sed in foro conscientie; & præcipuè Inquisitores Hispaniæ. Ita docent Campegius, Rodriguez, Toletus, Gutierrez, Paramus, Bañez, Henriquez, & Grassius apud Riccium, & Sanchez, ubi infra, quibus ego addo Homobonum de exam. Eccles. part. 2. tract. 11. cap. 6. quæst. 11. Putcanum 2. 2. D. Thom. Tom. V.

ma, q. 11. art. 4. dub. 2. Lotichium in thes. verb. Hæreticus, §. 12. Villalobos in summa, tom. 2. tract. 1. diff. 12. num. 6. Freitam in additione ad tract. Confess. sollicit. Episcopi Roderici Acugna, quæst. 1. num. 18. & Grassiam de benef. tom. 2. part. 11. cap. 10. num. 122. qui tres ultimi loquuntur de Inquisitoribus Hispaniæ, & per consequens nostræ Siciliæ, quidquid in contrarium sentiat Sanctarellus tract. de hæresi, cap. 5. dub. 7. n. 31. Farinacius de hæresi, quæst. 192. n. 52. & 54. Zecchius in summa, part. 1. tit. de fide, rubr. de hæresi, cap. 11. n. 18. Novarius in singul. concl. 4. n. 2. Ricciullus tract. de iure person. lib. 5. cap. 15. num. 3. Ioan. Valerius in differ. urinsque fori, verb. Hæresis, different. 3. num. 3. Riccius part. 2. decis. 79. n. 5. Sanchez in summa, tom. 1. libro 2. cap. 12. n. 3. & seg. & Suarez tract. de fide, disp. 21. sect. 4. n. 15. & inclinatur Barbosa de potestate Episcoporum, part. 2. alleg. 40. n. 28. in fin.

2. Notandum est verò, quòd, stando in nostra opinione, hæc facultas absolventi ab hæresi competit cuilibet Inquisitori, & non toti Confessorio, ut adversus Henriquez, & alios notant, Villalobos in summa, tom. 2. tract. 1. diff. 12. num. 7. Freitas, ubi supra, num. 15. & alij: & idè quilibet Inquisitor potest eandem facultatem cuilibet Confessorio delegare, ut adversus Campegium in addit. ad Zanchin. cap. 34. & alios, rectè notavit Sanchez ubi sup. n. 5. & Freitas num. 16. & Villalobos, & Homobonus, ubi supra, tractat. 12. cap. 2. §. 4. qui etiam docuit, in Inquisitore, ad hanc in foro conscientie absolutionem, & delegationem impertiendam, non requiri ordinem sacerdotalem: quia talis facultas non conceditur Inquisitori, in ordine ad Confessionem sacramentalem, nec tanquam quid annexum Ordinis, sed officio, ut supra diximus de Episcopo. Sed cum Confessarius non possit cogere, ut hæreticus occultus prodar se Inquisitoribus, ut alibi fusè probatur, si Inquisitores in tali casu facultatem, ut ab ipso Confessorio absolvatur, nolent impertiri, neque Episcopus, putantes se non habere talem facultatem, vel propter aliam rationem, quaeritur, quid faciendum? Hanc quaestionem nemò tractat nisi Freitas, in addit. ad tract. de Confess. sollicit. Episcoporum Acugna.

Supr. in Ref. 15. signatex in §. pen.

Sup. hoc igi. in Ref. 21. & melius in alijs ejus not.

RESOL. XX.

An Inquisitores possint absolvere Hæreticum occultum in foro conscientie? Ex p. 4. tit. 8. Ref. 35.

§. 1. Novissimè Ferdinandus de Castro in op. mor. tom. 1. tract. 4. diff. 4. punct. 3. §. 3. n. 3. & Alphonsus de Leone de offic. & potest. Confess. tom. 2. recollect. 6. num. 127. docent, nulli Inquisitori neque Tribunali, datam esse facultatem absolventi ab hæresi, & excommunicationibus reservatis in foro conscientie, quam sententiam tuerentur etiam DD. quos ego ipse citavi in 1. p. tract. de absol. ab hæresi, * res. 3.

2. Sed ego ibi contrarium docui, & nunc iterum doceo cum DD. quos ibi adduxi, quibus nunc addo Philippum de la Cruz in Thesaur. Eccles. tract. 1. §. 6. n. 1. in fine, & Martinum Bonacinam in Bull. Cenar. tom. 3. disp. 1. q. 22. punct. 2. n. 5. Dico igitur Inquisitores Hispanos potestatem habere etiam in foro conscientie ad absolvendum hæreticum occultum, & hanc sententiam in Hispania esse usu receptam, testatur ex Rodriguez dictus Bonacina, & ipsemet Castus, & Doctores contrarij fateantur hanc sententiam esse probabilem, unde illam, ut mihi constar, in praxi deducere non dubitant Illustrissimi Inquisitores. Vide novissimè Farinacium in addit. ad ejus opera post lib. 3. consil. 94. n. 5. fol. mihi 4. col. 1.

*Que hic est ref. antecess. & inf. in Ref. 37. §. ult.

H h RESO

RESOL. XXI.

Quid facere debeat hæreticus occultus, qui absolutionem ab Episcopo, vel ab Inquisitore obtinere non potuit? Ex p.1. tr.5. Ref.4.

^{Sup. hoc sup. §.1.} ^{in Ref. 17. §. ult. & in Ref. 19. cursum in fin. & melius in 10.9. tr.7. rim: dum talis expectatur facultas, observet ea, quæ de Ref. 123. ante occulto excommunicato, non data de præfenti Com- medium, a fessoris copia tradunt, Navarr. in *Mamali*, c.27. n.239. & Henriquez lib.6. cap.15. n.7. Et ita docet Freitas in tom.4 tr.8. addit. ad tract. de Confessor. follicit. Episcop. Acugna, Ref.43. pau- gues. 2.1. n.18. ubi asserit, nullum Authorem hunc ca- lō post ini- tiū, a vers.}

^{Quod pater.} 2. Potest igitur, in tali casu, hæreticus occultus, ratione infamiae, vel scandali, si timeantur, dum Sacer- dos est celebrare; si autem laicus, Eucharistiam sumere, eliciendo prius actum contritionis; & si non existimat se contritionem perfectam habere, confiteatur, & à Confessario absolvat, ex doctrina probabili, quam docet Reginald. in *praxi* tom.1. lib.8. cap.7. n.87. & alij, quos citat Sanctius in *Sel. Etis*, disp.32. n.11. quidquid alij contradicant, cum Sanctio loco cit.

3. Sed aliqui plus addunt, (attendat Lector) etiam secluso scandalo, & periculo gravis infamiae, supradic- tum hæreticum occultum, procuratorem pro viribus absolutionem; sed propter paupertatem, aliudve legiti- mum impedimentum non valentem Romam adire, vel mittere, neque ab Episcopo, vel Inquisitore abso- lutionem obtinere, si verè poeniteat, & contritus sit, posse interim Missam celebrare, & Eucharistiam sumere, si laicus est; si, ut diximus, scandali, & infamiae ti- mor adesset; & ita docet novissimè Fagundez de *Præ- cept. Eccl. tract. 1. lib.3. cap.12. n.12.* cum sapientissimo sene Martino Navarro, adversus Franciscum Suarez in 3. p. tom.5. disp.9. sect.3. num.7. quod est valdè notan- dum: & rationes adducit Fagundez. An verò hæc opi- nio sit probabilis, judicent viri docti: mihi enim non placet.

RESOL. XXII.

An legitimè impeditis adire Pontificem possit ab hæresi deculta absolvi ab inferiori Sacerdote? Ex p.4. tr.4. & Misc. Ref.242.

^{Sup. hoc lege doctrinam Ref. seq. & aliarum Ref. sect.4. ubi m. 18. sic asserit: Vix, aut ne vix quidem casus iste in praxi occurrere potest; nam si impedi- mentum sit articulus, vel periculum mortis, diximus, quemlibet Sacerdotem posse absolvere ab hæresi; ex- tra hunc verò articulum, aut periculum, cum Episco- pus juxta valdè probabilem sententiam possit absol- vere, & idem probabiliter dici possit de Inquisitori- bus, non deerit (moraliter loquendo) quin remedium habeat esto non possit adire Papam; sed si daremus, fa- cultatem Episcoporum esse revocatam, & Quæsitores fidei non posse in foro conscientiae hanc absolutionem impendere, vera nihilominus sententia est, etiam quando adest legitimum impedimentum adeundi Pa- pam, non posse hæreticum occultum ab ullo alio ab- solvi. Ita Granado, qui citat Sanchez, & Suarez: sed circa præsentem quæstionem vide me ipsum in part.1. tract.5. resol.4.}

^{Quæ hic est rei. anteceden- dens & lege etiam §§. ejus not.}

RESOL. XXIII.

An qui laborat impedimento perpetuo, ita ut non possit adire Pontificem, possit absolvi ab hæresi, vel in dicto casu extra articulum mortis, an ad Inquisitores, vel ad Pontificem per Procuratorem, tacito nomine re- currendum sit? Ex part.8. tract.7. & Misc. Re- sol.15.

§.1. ^{Sup. hoc sup. §.1.} ^{in Ref. 17. §. ult. & in Ref. 19. cursum in fin. & melius in 10.9. tr.7. rim: dum talis expectatur facultas, observet ea, quæ de Ref. 123. ante occulto excommunicato, non data de præfenti Com- medium, a fessoris copia tradunt, Navarr. in *Mamali*, c.27. n.239. & Henriquez lib.6. cap.15. n.7. Et ita docet Freitas in tom.4 tr.8. addit. ad tract. de Confessor. follicit. Episcop. Acugna, Ref.43. pau- gues. 2.1. n.18. ubi asserit, nullum Authorem hunc ca- lō post ini- tiū, a vers.} ^{Quod pater.} 2. Non desinam tamen adnotare, affirmative sen- tentiæ ad hæresim Calstrum Palatum tom.1. tract.4. disp.3. §.5. num.5. & 6. ubi sic asserit, solum in cri- mine hæresis non audent plures Doctores hanc ex- tensionem concedere ob ejus singularem gravitatem, & rigorosam reservationem. Adduntque sic impedi- to nullam suppetere viam se ab excommunicatione hæreticali liberandi, nisi accessum ad Inquisitores, vel Pontificem per litteras, vel procuratorem tacito no- mine, siquidem Episcopo per Bullam revocata est fa- cultas in Trid. concessa.

3. Fateor sola autoritate horum Doctorem hanc sententiam probabilem reputari. Nam si licet pro- ferre, quod sentio, existimare sane æque de hæresi, ac de aliis criminibus posse sic impedimentum absolvi, quolibet Confessario; quia potestas utendi hoc pri- vilegio fundatur in necessitate poenitentis: at licet sit delictum grave, graviolem tamen necessitatem po- nitens habet. Ergo non ob gravitatem hæresis limi- tandum est. Adde, quia, ut ipsemet Sanchez num.14. affirmat, & statim, dicemus, nullus tenetur in pericu- lo mortis constitutus medio procuratore, aut litteris missis, absolutionis beneficium impetrare, quia nemo tenetur medium assumere, quo ejus delictum mani- festari possit. Ergo neque etiam tenetur ad hunc illo perpetuo impedimento, quod mortis periculo æqui- valet, assumere procuratorem, vel litteris faculta- tem procurare. Aliàs si propter gravitatem hæresis, & illius specialem reservationem deberet poenitens impeditus confugere ad Inquisitores, vel ad Pontifi- cem per procuratorem, etiam in articulo mortis con- stitutus, deberet eam diligentiam adhibere. Neque videtur esse specialior ratio in uno, quàm in alio. Huc- usque Palaus.

4. At sententiam negativam cum Sanchez, & Suarez, docet amicissimus, & doctus P. M. Cande- dus tom.1. disp.3. artic.8. dub.5. num.5. ubi sic ait: Potestas absolvendi ab hæresi in articulo mortis, non est extendenda, ut possit quis absolvi alia ratione impeditus, puta paupertate, inimicitis, senectute, aut similibus impedimentis. Vnde in tali casu ex- tra articulum mortis ad Inquisitores, vel ad Pon- tificem per procuratorem, aut litteras tacito nomine recurrendum est. Quia cum non exprimitur in co- p. ea nescitur, de sententia excomm. & in aliis, casus hæresis non censetur in illo comprehendi, propter strictissimam ejus reservationem. Ita Can- didus.

RESOL. XXIV.

An qui non possit adire Papam ex perpetuo impedimento, possit ab hæresi absolui, etiam si nondum sit in articulo mortis? Ex part. 11. tractatu 8. & Miscell. 8. Ref. 2.

§.1. **A**D hunc casum sic respondet Dicastil. de Sacram. tom. 2. tract. 8. disp. 11. dub. 16. num. 267. Quæri potest, an qui laborat perpetuo impedimento adeundi Papam, etiam si nondum sit in articulo mortis, possit prædicto modo absolui, non solum ab aliis reservatis, sed etiam ab hæresi ita ut sub nomine articuli mortis comprehendatur perpetuum impedimentum, & impotentia adeundi illum, & sicut quando est in articulo mortis potest absolui ab hæresi, possit etiam in tali impedimento?

2. Negant multi, inter alios Sanchez in summa lib. 2. cap. 13. n. 37. Suarius de fide disp. 21. sect. 4. n. 26. in fine, qui alios referunt. Refert etiam Diana 8. p. tract. 7. resol. 15. Candidum, ipse tamen Diana nihil decidit. Moventur ad id negandum ob ejus delicti singularem gravitatem ob quam censeri debet magis rigorosa reservatio. Oppositum tamen existimat (si ratione agatur) probabilius Castro Palao loc. citato numero 5. cujus rationes mihi valde placent. Probatur ergo eandem esse rationem de hæresi. Quia ea facultas conceditur ob necessitatem poenitentis, hæc autem non minor, sed eo major est, quo gravius est delictum, & magis cavendum periculum, ne quis sub tanto malo moriatur, ergo gravitas non obstat, sed potius juvare debet, ut præcaveat periculum, nec superior censetur velle, ut tandiu maneat expositus tali periculo. Accedit, quod juxta receptam sententiam (de quo alibi diximus, & Sanchez admittit numero 14.) nemo in periculo mortis constitutus tenetur mittere procuratorem, aut litteras pro obtinenda absolutionis facultate, & beneficio, neque enim tenetur medium adhibere, in quo se exponat periculo manifestandi suum delictum aliis. Atqui ille qui in tali impedimento est constitutus eodem modo se exponeret eidem periculo, ergo eodem modo non tenetur illi se exponere. Alioquin si ob gravitatem hæresis deberet tunc mittere per procuratorem, aut litteras ad Inquisitores, vel Papam, id ipsum teneretur in ipso mortis articulo, si posset, quod adversarij non concedunt. Hucusque Dicastillus, sed sicut ego, ut ipse supra notavit, olim nolui in hac questione judicium ferre, idem iterum, & nunc facio.

3. Notandum est hic propter superius dicta quod quoties quis non potest per semetipsum adire superiorem, etiam si possit illum vocare, censetur constitutus in articulo necessitatis, idque colligitur cap. Quamvis, de sentent. excommunic. ubi ad obtinendam absolutionem solum requiritur, ut quolibet canonico impedimento, retrahatur quo minus Romanum Pontificem possit adire; ita Corduba in summa quest. 18. par. 2. Valentia tom. 4. disputat. 8. question. 10. punct. 2. Azor. tom. 1. lib. 8. capit. 19. quest. 5. Henriquez de penit. lib. 6. cap. 9. Sanchez lib. 2. summa cap. 13. numero 14. qui omnes teste eodem Sanchez, & alij plures, quos refert, docent censeri legitime impeditum eum, qui personaliter superiorem adire nequit, etiam si procuratorem mittere valeat. Atque ut idem Sanchez advertit, jus non obligat poenitentem ut se per tertiam personam præsentet, sed per seipsum. Vltimus in hac materia onus adeundi superiorem, ut obtineat absolutionem, non est onus confessarij, sed gravamen poenitentis, quasi in poenam sui delicti. Quando ergo non potest ipse adire superiorem, Tom. V.

vel eum accersere, censetur verè impeditus, & carere copia superioris. Multò minus per litteras tenetur, quia exponeret se periculo delegendi peccatum, si vel litteræ amitterentur, vel ab alio reperirentur, aut postquam in manum superioris venerunt ab aliquo alio legantur, ut sæpe potest fieri; est etiam difficile tale medium exequi sine nota. Quid si superior non annuat? Denique multa sunt quæ ab his medijs eliterere possunt. Hanc ipsam sententiam relativis auctoribus prædictis sequitur Castro Palao, & rectè probat discurrendo per singula alia media recurrendo ad superiorem, & ostendendo pericula, quæ in his possunt timeri. Legatur illa, citata disput. 4. punct. 5. numero 7. ubi cum eodem Sanchez rectè docet non teneri poenitentem accipere Bullam Cruciatæ, aut aliud simile privilegium, sed posse uti ordinario beneficio juris.

4. Et hæc omnia docet Dicastillus loco citato numero 270. qui postea num. 271. probat impedimentum perpetuum adeundi superiorem pro absolutione, æquivalere articulo mortis. Ratio est, quia impeditus mortaliter certus est se non posse ante mortem absolui à superiore, atque adeo est jam ad eam necessitatem reductus, ut ab alio debeat absolui & non à superiore, quem per seipsum adire, (ut supponimus) non potest, per alios verò, aut per scripturam non tenetur, ut probatum est cum tot auctoribus; quid ergo proderit quod hic maneat toto tempore vitæ non absolutus à peccato, nec à censura, si illa habeatur? Cumque omnis reservatio sit in ædificationem, non in destructionem (ut sæpe dixi) nec debeat superior censeri voluisse reservare pro casu, quo non solum non prodest, sed nocet reservatio, metud in casibus locum habere debet doctrina, quod impedimentum perpetuum reputari debeat pro vero articulo, seu periculo mortis in ordine ad obtinendam absolutionem peccati, seu censure. Cum ergo in proprio articulo, aut periculo mortis (posito saltem quod non possit haberi superior) possit absolui, poterit etiam in tali casu æquivalenti. Et superius dictis consentit Palao & alij quantum ad casus Pontificis, & Hurtad. de Penit. disput. 11. diffinit. 13. hoc etiam extendit ad casus aliorum Prælatorum, sed negat Cardinalis Lugo, verum adversus illum insurgit Dicastil. ubi supra, ad illum, & non pigebit.

Sup. hoc latè in to. 1. tr. 5. Ref. 18. & in aliis ejus primæ not.

RESOL. XXV.

An qui vi, & metu, vel fraude, & dolo, aut alio quocumque casu inter Infideles exterius fidem negat, corde tamen illam retinens possit postea inter Christianos rediens absolui à quocumque Confessario approbato; & quid de blasphemantibus hæreticaliter inter Christianos?

Et quid est dicendum de illis foribus Imaginum Sanctorum; & comedentibus carnes tempore prohibito &c? Et an quando blasphemia est hæreticalis, absoluitio Inquisitori reservetur? Ex part. 3. tract. 4. Resolut. 142. alius 143.

§.1. **A**ffirmativè respondet Stephanus Fagundez sup. hoc sup. præc. 2. lib. 8. c. 8. n. 39. ubi sic asserit: Animadvertito illum, qui vi, & metu, vel dolo, & fraudulenter se inter infideles exterius infidelem fingit, Maurum videlicet, Iudæum, Idololatram aut Hæreticum, & exterius fidem negavit, corde tamè illam retinens, peccare quidem gravissimè contra externam fidei professionem, non tamen esse hæreticū comprehensum in Bulla Cœnæ, nec incurrere excommunicationem ipsius, & posse absolui à quocumque Confessario ordinario approbato. Ita Fagund. & ante illum ex eadem Societate Iesu docuerat

H h 2 cuerat

cuerat hæc sententiam Tolerus lib. 4. cap. 4. num. 6. & postea Suarez tom. 5. in 3. part. disp. 4. sect. 2. n. 22. & disp. 21. sect. 2. n. 3. Et tandem Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 7. n. 8. in fine, & potest omnes Filiucius tom. 2. tract. 22. c. 6. n. 164. Et ratio est, quia talis non est vere infidelis, vel hæreticus quia non habet errorem in intellectu. Ego, &c. Deinde hæresis ratione solus excommunicationis reservatur. At hæresis externa absque errore interno non subiacet excommunicationi. Ergo, &c. Nec refert, (ait Fagundez) quod ab Inquisitoribus huiusmodi homines puniri possint in foro externo, tanquam hæretici, nam præsumunt Domini Inquisitores illos habuisse dissensum à fide in intellectu, siquidem hunc dissensum exterius fluxerunt, & manifestarunt. Ita ille.

2. Et post hæc scripta inveni eam sententiam supradictorum Auctorum docere etiam Franciscum Sylviu in suis eruditissimis Commentariis ad 2. 2. D. Thome q. 1. art. 3. concl. 2. ubi sic asserit: Hæreticus solo actu externo quamvis graviter peccet, non est excommunicatus neque incurrit alias penas Ecclesiasticas in hæreticos latas, & per consequens potest à quolibet Confessario absolui, quamvis pro hæretico in foro externo reputetur, imò & pro excommunicato geri debet apud eos, qui noverunt peccatum externum, & nesciunt animum semper mansisse Catholicum. Ex his sequitur, quod qui propositiones hæreticas effuderunt, qui Sanctorum imaginibus illuserunt, qui comederunt carnes tempore prohibito, qui Mahumeto cultum, & reverentiam exhibuerunt, si ea fecerint, aut metu compulsi, aut spe lucii adducti, aut ira, vel alia quacunque passione commoti, nullum in animo errorem, at pristinam fidem rectam tenentes, neque hæretici sunt, neque excommunicatione in hæreticos lata innodati. Ita Sylvius ubi supra.

3. Item hanc sententiam docet Homobonus de Bonis in exam. Eccles. part. 1. tract. 7. c. 1. q. 4. ubi ait. Quid sentiendum de eo, qui solum exterius rem fidei negat, aut ab ea omnino per apostasiam recedens, absque tamen errore intellectus ad aliam sectam transiit? Respondet, cum censuræ, & reliquæ poenæ delictum aliquod afficientes, non nisi ob delictum verum & consummatum contrahantur, sequitur, quemlibet Confessarium ab hoc (licet gravi peccato) absolvi posse. Secus autem in externo foro judiciali, in quo præsumptionibus statuitur, proinde qui huiusmodi delicta committunt, per Ecclesiasticos iudices reconciliari; & à censuris absolvi solent. Idemque de his dicendum est, qui aliqua hæreticalia verba protulerunt, & postea se ea joco dixisse asserunt; nam eorum excusationes in foro interiori, non autem in exteriori iudicio admittuntur. Sic Homobonus.

4. Item hanc opinionem tenet Ioannes Valerius in differentiis utriusque fori, vers. Hæresis differ. 2. n. 1. ubi sic asserit: Fidem negans, exterius, interius tamen servans, non est in foro animæ excommunicatus. & ideo in tali foro non indiget absolutione, & potest à suo Parocho à prædicto peccato absolui, ubi Episcopi non habent prædictum peccatum reservatum, in foro tamen exteriori, iudicabitur excommunicatus, & tenetur cum denunciare Dominis Inquisitoribus.

5. Item tenet Bartholomæus Gipiùs in tract. de cas. reserv. c. 6. cas. 4. n. 83. & 84. sic asserens. Et hæc sint breviter dicta ad cognoscendum quæ sapiunt hæresim manifestam, eaque procedunt in foro fori. At verò aliter proceditur in foro conscientie, in quo cum procedatur secundum intima cordis, nam si quis aliquod hæresim manifestam sapiens proferat, non sequitur: ergo est hæreticus. Prudens igitur Confessarius considerabit, sitne revera hæreticus, nam si quodcumque manifestam hæresim sapiens fecerit, si revera non sit hæreticus, absolvat ab hoc casu, si non est Episcopo reserva-

tus, quidquid sit futurum coram Inquisitore, si res alio futuro tempore detegatur. Sic Gipiùs.

6. Et tandem hanc sententiam ex Dominicanorum familia tenet Michaël Zanard. in directorio Theologiae p. 2. præcept. 1. cap. 1. ubi sic ait: Quando blasphemia est hæreticalis, absolutio Inquisitori referatur. Si verò Confessor comperit blasphemum bene sentire de fide, eum absolvat. Ita Zanardus, quo nihil, clarius, nam aperte docet tunc blasphemiam hæreticalem esse Inquisitoribus reservatam, quando blasphemus habet errorem intellectus; nam si bene sentiat de fide, docet à Confessario absolviendum. Vide etiam Torreblancum de magia lib. 4. cap. 5. n. 8. Bañez in 2. 2. D. Th. q. 1. art. 4. §. quaritur secundum, concl. 3. arg. 1. fol. mibi 618.

7. Vidisti amice lector, quot parvos numero & scientia insignes habeat hæc opinio. Ex qua sequitur quod si aliquis, ut dictum est, tantum exterius negavit, vel alia sapientia manifestè hæresim commisit, potest à quocumque Confessario absolui sine auctoritate Dominorum Inquisitorum, & sine privilegio Bullæ Cruciatæ, dummodo tale peccatum non sit Episcopo reservatum. Verum hæc opinio displicet multis, & præsertim viro doctissimo Domino Don Francisco de la Riba Vicario Eminentiissimi Cardinalis ab Auria, nam putant, hoc minimè Confessarium efficere posse sine dominorum Inquisitorum auctoritate, vel sine Bulla Cruciatæ, cum tale peccatum sit Dominis Inquisitoribus per eorum edicta reservatum.

RESOL. XXVI.

An quilibet Sacerdos etiam Parocho præfente, possit in articulo mortis Hæreticum absolvi?

Et quid, si in dicto casu Episcopus, vel inquisitor præfens sit?

Et an supradictus Hæreticus occultus absolvi in articulo mortis, si ab eo evadat, debeat se præsentare Summo Pontifici sub poenâ reincidentie in eandem censuram, vel sufficiat, ut ab Episcopo, vel inquisitore deinceps absolviatur? Ex p. 1. tract. 5. Res. 5.

§. 1. **R**espondeo posse quemlibet Confessarium, in articulo mortis absolvi Hæreticum: & hoc omnes concedunt. *Difficultas est, quando Inquisitor, vel Episcopus adest in tali casu. Putat Zambranus in decis. cas. conf. tempore mortis, c. 4. dub. 4. n. 15. & dub. 6. Res. 4. n. 4. & Bonac. de cens. disp. 1. q. 3. punct. 3. n. 5. ægrum de Relig. debere illos adire per confessorium, vel per alium, seu per omnes literas facultatem, ut absolviatur, petere.

2. Hanc sententiam, & meritò, damnat Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 13. n. 14. Et ratio est: quia non adest obligatio penitentie, ut se per tertiam personam Superiori absoluturo præfentet; & Confessarius non tenetur hoc gravamen suscipere.

3. Adde, quod ego puto probabiliter, in tali casu non cessare omnem reservationem casuum, & censurarum in tali casu, & ideo posse simplicem Sacerdotem, etiam præfente, & in tali casu Confessario approbato, & Confessarium approbatum, & etiam præfente alio Superiori: cui casus illi, & censuræ reservantur, vel per privilegium conceduntur; sequestrare, & posse, inquam, in tali casu absolvi ægrum ab omnibus casibus, & censuris, & per consequens ab hæresi. Vegg. in ga, citati à Sanchez ubi supra, n. 6. quibus ego addo præfentem Villalobos in summa, tom. 1. tract. 27. claus. 1. §. 2. num. 7. vel saltem Barbosam de potest. Episcopi part. 2. alleg. 25. num. 51. §. 2. Coriolanum tract. de cas. reserv. part. 1. §. 12. Lur. & hic de dovicum de S. Ioan in summa, part. 1. tract. de poen. q. 6. rursus in art. 6. dub. 4. Ioan. Valerium in differentiis utriusque fori, vers. Res. 101. Excomm. diff. 23. n. 1. Angles in 4. to. 2. q. de Confessione, art.

Sup. hoc inf. in §§. seqq. huius Res. & signanter §. Et tandem.

1. *vers. Hoc art. de minis. diff. articulo mortis. Episcopum Zeto-*
lam in praxi de Penitentia cap. 15. num. 4. Finellum de
cas. reserv. cap. 7. in fin. & ex Societate Iesu Paulum Co-
mitolum in Resp. moral. lib. 1. quæst. 2.2. num. 2. ubi sic al-
ter: [Mihitamen in verba Concilij Tridentini in-
tendi, s. 14. cap. 7. perquam videtur probabile,
unicuique in mortis articulo constituto jus esse, cui
collibitum fuerit, confitendi quamvis proprius adfit
Sacerdos: facit enim ille articulus, ut omnis cesset re-
servatio; cor non item cesset reservatio.] Enim his
verbis decernit Concilium: [Veruntamen pñ admo-
du, ne ipsa occasione aliquis peccat in eadem Ecclesia
Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio
in articulo mortis; atque idem omnes Sacerdotes quo-
libet penitentes à peccatis, & censuris absolvere poss-
unt.] In quibus verbis Concilium absolute, & indi-
stincte dicit omnes Sacerdotes eà potestate gaudere in
eo articulo. Ergo videtur omnibus illis parem jurisdi-
ctionem, pro eo articulo, concedere, & cum lex nōh di-
stinguit, nec nos distinguere debemus. Vnde Petrus de
Leezana Dominicanus, tenens hanc sententiam in sum-
to. 1. tract. de Sacram. Penit. cap. 14. diff. 2. fol. mibi 301.
sic ait: [El derecho Ecclesiastico (nempe, Concilium
Tridentinum, ubi supra) no pone exception ningunaj
fino tan solamente dice, que qualquier Sacerdote pue-
de absoluer à qualquier penitente, de qualesquier pecca-
dos, & censuras, luego en el articulo de la muerte qual-
quier Sacerdote puede confesar, aunque este presen-
te el proprio Parocho, ò otro que tenga jurisdiccion
subdelegada.] Hæc ille, satis, ut supra dixi probabiliter;
quidquid in contrarium, probabiliter etiam, asserant
Doctores, quos citat, & sequitur Sanchez ubi sup. n. 7.
quibus ego addo Sanctiorum de cas. Pap. & Episcop.
n. 146. Bonac. de Sacram. disp. 5. q. 7. punct. 1. n. 10. & de
conf. disp. 9. q. 3. punct. 3. n. 3. Benzonium in de fug. lib. 1.
disp. 1. q. 6. Sanctarellum tract. de heresi, c. 6. dub. 1. n. 2.
Putaneum in 3. p. D. Thomas. p. 2. q. 3. concl. 1. Coninch de
Sacram. disp. 8. dub. 2. num. 16. Reginaldum in praxi, to. 1.
lib. 1. cap. 7. n. 61. Avillam de censuris, part. 2. cap. 6. disp. 3.
dub. 1. conclus. 4. Valquez in 3. p. tom. 4. quæst. 93. art. 1.
dub. 4. num. 18. & Nugnum etiam in addit. ad 3. p. tom. 2.
q. 8. art. 6. dub. 3. fol. mibi 300.

4. Notandum est verò, supradictum Hæreticum occultum absolutum, ut supra, in articulo mortis, debere se presentare Summo Pontifici, nam cum hoc onere absolutus censetur, si supervivat, sub pœna reincidentie in eandem censuram; non ut iterum absolva- tur, quia jam absolutus est: sed, ut obediatur ejus manda- tis. Ita Suarez tom. 1. disp. 30. sect. 3. n. 6. Henriquez lib. 13. cap. 29. n. 4. Barbosa in collectan. tom. 2. lib. 5. tit. 39. c. 11. & n. 5. & alij communiter: licet contrarium asserat Na- varrus cap. 26. n. 27. Avila de censuris, part. 2. cap. 7. disp. 3. dub. 4. concl. 1. n. 2. & Gambartia tract. de cas. reserv. cap. 2. n. 65. quando censura non habet onus satisfaciendi causæ, propter quam incurritur, ut est in casu nostro: & probabilem putat hanc opinionem Fillucius tom. 1. tract. 13. cap. 7. num. 141.

5. Sed si aliam sententiam vis amplecti, etiam dico, non esse necessarium, ut talis Hæreticus ad Summum Pontificem recurrat; sed sufficere, ut ab Episcopo, vel Inquiretore denud absolvaatur: nam prior absolutio non obstat, quin penitens possit novam absolutionem ab- solutam obtinere: & ita docet Henricq. lib. 6. c. 1. o. n. 3. in Glof. lit. G. Bonac. de conf. disp. 1. q. 3. punct. 3. n. 15. & alij.

RESOL. XXVII.

An Hæretico negativo jam destinato ad comburendum sit absolutio impertienda, & sacra Eucharistia confe- renda?
 Et an in supradicto casu, si nullus esset Sacerdos præter ip-
 Tom. V.

sum iudicem Ecclesiasticum, teneatur ex opere con- fessionem sacramentalem negare, & illum absolvere, si prudenter senserit illum rite esse confessum, nec licite possit id prohibere Sacerdotibus? Ex part. 5. tract. 3. Ref. 78.

§. 1. **P**ro parte negativa in part. 1. tract. 3. resolut. 8. Quæ hic adduxi Sanchez; pro affirmativa verò Portel; sed pro curiosis non definam modò hic apponere sen- tentiam Hurtadi de Mendoza de fide tom. 1. disp. 86. sect. 2. §. 29. ubi sic ait: Dubium occurrit quid agen- dum sit cum hæretico negativo? an ei possint sacra- menta Penitentiae & Eucharistiae conferri, an ei sint neganda? Ego distinguo duas rationes ei Sacramenta conferendi. Prima est ex autoritate iudicis accersentis Sacerdotem ut ei ministrat confessionem, eumque ab- solvat, & det Christi corpus. Secunda est sine iudi- cis autoritate, ut si Sacerdos à iudice abhæbitus velit iudice inconsulto audire peccata negativæ; ex cuius sa- cramentali confessione colligit prudenter eum esse in- nocentem, & ne falsum quid dicat, esse paratū ad sup- plicium. Pater Suarez disp. 23. sect. 2. n. 5. supponit eum non esse donandum Sacramentis, in quo est deterioris conditionis hæretico confesso. Ego hanc sententiam: interpretor de prima ratione conferendi Sacramenta, idque probat ratio Patris Suarez, eum non debere in Ecclesia tolerari, quia non est illi reconciliatus, quæ clata sunt in reconciliatone & toleratione iuridi- ca, sive forensi, quia leges fori sunt illi adversæ. At non video cur Sacerdos privatim non possit illum absolvere, imò videretur ad id teneri, quia privatim leges fori non præjudicant legibus conscientie: po- test enim quis innocens in conscientia esse reus in foro. Demus Sacerdoti constare evidenter de inno- centia negativæ, vel quia testes confessi sunt crimen falsi testimonij, vel quia decepti sunt in persona accu- sata, vel aliam ob causam. Hic tenetur negativum ab- solvere, quia omnia argumenta vident veræ peniten- tiæ, & alioquin exponeretur periculo damnationis. Idem dico etiam si Sacerdos non sit certus de falso crimine, quia in foro sacramentali standum est confes- sioni ipsius penitentis, dum non convincitur menda- cij à ministro Sacramenti; tunc autem non convinci- tur: ergo tenetur stare illius confessioni. Igitur dum prudenter credit negativum esse verè penitentem, te- netur illi dare Sacramentum Penitentiae, privatim tamen & occultè, iudice ut iudice inconsulto, quia ut iudex id tenetur prohibere. Confirmatur, quia col- latio Sacramenti nulli periculo tunc exponitur, nega- tio autem Sacramenti est exposita periculo damna- tionis æternæ negativæ: ergo est administrandum id Sa- cramentum, quod censo de ipso iudice Ecclesiastico; si enim præter illum nullus adesset Sacerdos tenetur excipere confessionem sacramentalem negativæ, & illum absolvere, si prudenter senserit illum esse rite confessum, nec licet potest id prohibere Sacerdotibus, quamvis in foro agant cum negativo iudice in pertinac- es servato. Hucusque Hurtadus.

2. Notandum est etiam hic obiter id, quod docet Masinus in præf. Inquis. part. 10. num. 57. ubi sic ait. [Hæretico, il quale in articulo mortis viene assol- to deve s'haura con la sua falsa dottrina ingannato al- cuni promettere di satisfare, cioè scoprir loro la fro- de. La qual cosa non s'intende haver luogo qualun- que volta egli habbia di già sodisfatto, o non possa in verun modo sodisfare, o perche gli ingannati siano assenti, o perche egli poco stante debba esser condot- to alla morte, e cessa altresì la necessità di tal cautela, quando per altra via sia stato à gli ingannati scoperto l'inganno.] Sic ille.

RESOL. XXVIII.

An sit petenda facultas ab Inquisitoribus absolviendi illum, qui damnatus est ad mortem, & jam est, ut vulgo dicitur, in Capella penes Dominos Societatis Alborum, & ingenuit Hæreticus?

Et quid in hoc casu esset Prælatus, & subditus in eadem dignos, & hic autem habet crimina reservata; an non teneatur ille, nec Confessarius Prælatum adire, quamvis possit? Ex p. 5. tr. 13 & Misc. 1. Ref. 12.

§. 1. S. Vponno posse hoc fieri sine Rei manifestatione. Et hoc non obstante negativam sententiam teneo, quam tueretur Hurtadus de Mendoz in 2. 2. diff. 84. sect. 7. v. 125. ubi sic ait. Carcerati afficiendi ultimo supplicio sunt in mortis articulo. Lata igitur sententia, & instante executione, sunt in mortis articulo, in quo nulla est reservatio. Nec tenentur mittere Confessarium, ut petat à Superiore facultatem, quia rectè monet Sanchez illud futurum oneri Confessario ipsi potius, quam penitenti, qui quidem adire non potest. Addo cum non teneri Superiorem adire, quamvis posset, e. g. sine simul in eadem domo Prælatus & subditus, hic autem habeat crimina reservata Prælato, non tenetur illum adire magis, quam si esset ex morbo moribundus. Ad hoc autem cum non teneri, ostendunt inferius. Ratio est, quia ex sententia iusta aut iniusta violentia hic est in mortis articulo, non secus, ac qui ex morbo. Hæc autem immunitas à reservatis non oritur ex hac, aut illa occasione periculis ex ipso mortis articulo, ut in eo homo sine ulla difficultate sit expeditus ad se reconciliandum Deo, & cum jam sit excessurus è vivis, non eget eo reservationis freno, nec cum illo agitur more cæterorum. Ita Hurtadus, & ego.

RESOL. XXIX.

An Confessarius virtute alicujus Iubilæi possit absolvere ab hæresi occulta?

Et supponitur, quod in ordine ad incurrendam excommunicationem in foro conscientie, opus est, ut Hæreticus habeat errorem in intellectu cum pertinacia, & ejus incredulitas humano sensui subiacet; ideo si aliquis exterius solum negat Fidem, non erit Hæreticus; nec si transiret ad aliam sectam; vel si Idolis externum cultum exhibeat; vel si Demonem invocaret verbo, cultu, vel alio aliquo opere; vel si magnetem, vel caput asini baptizaret; & incantationes, & maleficia efficeret; & similia horrenda perpetraret; si errorem in intellectu non habet, minime Hæreticus in foro conscientie censendus erit.

Et tandem docetur, quod Hæreticus purè mentalis non incurrit in excommunicationem nisi verbo, vel aliquo signo; aut factio hæresim explicet? Ex part. 1. tract. 5. Ref. 1.

Sup. conf. §. 1. S. Vponno, quod in ordine ad incurrendam excommunicationem in foro conscientie, opus est, ut Hæreticus habeat errorem in intellectu cum pertinacia, & ejus incredulitas humano sensui subiacet. Diximus, ut habeat errorem in intellectu; nam si aliquis solum exterius neget fidem, non erit Hæreticus in foro interiori; ideo qui transiret ad aliam sectam, vel idolis externum cultum exhiberet; qui Demonem invocaret verbo, cultu, vel aliquo alio opere, qui magnetem, vel caput asini baptizaret, incantationes, & maleficia efficeret, vel similia horrenda perpetraret, si errorem in intellectu non haberet, minime

Hæreticus in foro conscientie censendus erit, Hæc omnia tamen non impediunt, quominus Illustrissimi Inquisitores possint talem punire tanquam Hæreticum; quia ex signis externis prudenter possunt, & debent præsumere internum peccatum hæresim.

2. Secundo diximus, cum pertinacia; quia ut sit aliquid contra Ecclesiam; vel, ut alij loquuntur, ut quis cognoscat, & animadvertat suam opinionem esse contrariam sensui Ecclesie; & tamen, neglecta auctoritate ipsius Ecclesie, in sua opinione persistat; & in hac pertinacia, temporis mora, & in errore perseverantia non requiritur; quia in quovis temporis momento, & uno solo actu, & assensu instantaneo potest hæresim culpa perpetrari.

3. Et tandem diximus: Et ejus incredulitas humano sensui subiacet. quia Hæreticus purè mentalis non incurrit in excommunicationem, nisi verbo, aliquo signo, & factio hæresim interius latitantes explicet.

4. Et ita hæc omnia supradicta docent DD. quos & inferius citat, & sequitur Sanchez in summa, tom. 1. lib. 2. c. 7. n. 8. & c. 10. n. 8. & c. 11. n. 8. & c. 12. n. 8. & c. 13. n. 8. & c. 14. n. 8. & c. 15. n. 8. & c. 16. n. 8. & c. 17. n. 8. & c. 18. n. 8. & c. 19. n. 8. & c. 20. n. 8. & c. 21. n. 8. & c. 22. n. 8. & c. 23. n. 8. & c. 24. n. 8. & c. 25. n. 8. & c. 26. n. 8. & c. 27. n. 8. & c. 28. n. 8. & c. 29. n. 8. & c. 30. n. 8. & c. 31. n. 8. & c. 32. n. 8. & c. 33. n. 8. & c. 34. n. 8. & c. 35. n. 8. & c. 36. n. 8. & c. 37. n. 8. & c. 38. n. 8. & c. 39. n. 8. & c. 40. n. 8. & c. 41. n. 8. & c. 42. n. 8. & c. 43. n. 8. & c. 44. n. 8. & c. 45. n. 8. & c. 46. n. 8. & c. 47. n. 8. & c. 48. n. 8. & c. 49. n. 8. & c. 50. n. 8. & c. 51. n. 8. & c. 52. n. 8. & c. 53. n. 8. & c. 54. n. 8. & c. 55. n. 8. & c. 56. n. 8. & c. 57. n. 8. & c. 58. n. 8. & c. 59. n. 8. & c. 60. n. 8. & c. 61. n. 8. & c. 62. n. 8. & c. 63. n. 8. & c. 64. n. 8. & c. 65. n. 8. & c. 66. n. 8. & c. 67. n. 8. & c. 68. n. 8. & c. 69. n. 8. & c. 70. n. 8. & c. 71. n. 8. & c. 72. n. 8. & c. 73. n. 8. & c. 74. n. 8. & c. 75. n. 8. & c. 76. n. 8. & c. 77. n. 8. & c. 78. n. 8. & c. 79. n. 8. & c. 80. n. 8. & c. 81. n. 8. & c. 82. n. 8. & c. 83. n. 8. & c. 84. n. 8. & c. 85. n. 8. & c. 86. n. 8. & c. 87. n. 8. & c. 88. n. 8. & c. 89. n. 8. & c. 90. n. 8. & c. 91. n. 8. & c. 92. n. 8. & c. 93. n. 8. & c. 94. n. 8. & c. 95. n. 8. & c. 96. n. 8. & c. 97. n. 8. & c. 98. n. 8. & c. 99. n. 8. & c. 100. n. 8. & c. 101. n. 8. & c. 102. n. 8. & c. 103. n. 8. & c. 104. n. 8. & c. 105. n. 8. & c. 106. n. 8. & c. 107. n. 8. & c. 108. n. 8. & c. 109. n. 8. & c. 110. n. 8. & c. 111. n. 8. & c. 112. n. 8. & c. 113. n. 8. & c. 114. n. 8. & c. 115. n. 8. & c. 116. n. 8. & c. 117. n. 8. & c. 118. n. 8. & c. 119. n. 8. & c. 120. n. 8. & c. 121. n. 8. & c. 122. n. 8. & c. 123. n. 8. & c. 124. n. 8. & c. 125. n. 8. & c. 126. n. 8. & c. 127. n. 8. & c. 128. n. 8. & c. 129. n. 8. & c. 130. n. 8. & c. 131. n. 8. & c. 132. n. 8. & c. 133. n. 8. & c. 134. n. 8. & c. 135. n. 8. & c. 136. n. 8. & c. 137. n. 8. & c. 138. n. 8. & c. 139. n. 8. & c. 140. n. 8. & c. 141. n. 8. & c. 142. n. 8. & c. 143. n. 8. & c. 144. n. 8. & c. 145. n. 8. & c. 146. n. 8. & c. 147. n. 8. & c. 148. n. 8. & c. 149. n. 8. & c. 150. n. 8. & c. 151. n. 8. & c. 152. n. 8. & c. 153. n. 8. & c. 154. n. 8. & c. 155. n. 8. & c. 156. n. 8. & c. 157. n. 8. & c. 158. n. 8. & c. 159. n. 8. & c. 160. n. 8. & c. 161. n. 8. & c. 162. n. 8. & c. 163. n. 8. & c. 164. n. 8. & c. 165. n. 8. & c. 166. n. 8. & c. 167. n. 8. & c. 168. n. 8. & c. 169. n. 8. & c. 170. n. 8. & c. 171. n. 8. & c. 172. n. 8. & c. 173. n. 8. & c. 174. n. 8. & c. 175. n. 8. & c. 176. n. 8. & c. 177. n. 8. & c. 178. n. 8. & c. 179. n. 8. & c. 180. n. 8. & c. 181. n. 8. & c. 182. n. 8. & c. 183. n. 8. & c. 184. n. 8. & c. 185. n. 8. & c. 186. n. 8. & c. 187. n. 8. & c. 188. n. 8. & c. 189. n. 8. & c. 190. n. 8. & c. 191. n. 8. & c. 192. n. 8. & c. 193. n. 8. & c. 194. n. 8. & c. 195. n. 8. & c. 196. n. 8. & c. 197. n. 8. & c. 198. n. 8. & c. 199. n. 8. & c. 200. n. 8. & c. 201. n. 8. & c. 202. n. 8. & c. 203. n. 8. & c. 204. n. 8. & c. 205. n. 8. & c. 206. n. 8. & c. 207. n. 8. & c. 208. n. 8. & c. 209. n. 8. & c. 210. n. 8. & c. 211. n. 8. & c. 212. n. 8. & c. 213. n. 8. & c. 214. n. 8. & c. 215. n. 8. & c. 216. n. 8. & c. 217. n. 8. & c. 218. n. 8. & c. 219. n. 8. & c. 220. n. 8. & c. 221. n. 8. & c. 222. n. 8. & c. 223. n. 8. & c. 224. n. 8. & c. 225. n. 8. & c. 226. n. 8. & c. 227. n. 8. & c. 228. n. 8. & c. 229. n. 8. & c. 230. n. 8. & c. 231. n. 8. & c. 232. n. 8. & c. 233. n. 8. & c. 234. n. 8. & c. 235. n. 8. & c. 236. n. 8. & c. 237. n. 8. & c. 238. n. 8. & c. 239. n. 8. & c. 240. n. 8. & c. 241. n. 8. & c. 242. n. 8. & c. 243. n. 8. & c. 244. n. 8. & c. 245. n. 8. & c. 246. n. 8. & c. 247. n. 8. & c. 248. n. 8. & c. 249. n. 8. & c. 250. n. 8. & c. 251. n. 8. & c. 252. n. 8. & c. 253. n. 8. & c. 254. n. 8. & c. 255. n. 8. & c. 256. n. 8. & c. 257. n. 8. & c. 258. n. 8. & c. 259. n. 8. & c. 260. n. 8. & c. 261. n. 8. & c. 262. n. 8. & c. 263. n. 8. & c. 264. n. 8. & c. 265. n. 8. & c. 266. n. 8. & c. 267. n. 8. & c. 268. n. 8. & c. 269. n. 8. & c. 270. n. 8. & c. 271. n. 8. & c. 272. n. 8. & c. 273. n. 8. & c. 274. n. 8. & c. 275. n. 8. & c. 276. n. 8. & c. 277. n. 8. & c. 278. n. 8. & c. 279. n. 8. & c. 280. n. 8. & c. 281. n. 8. & c. 282. n. 8. & c. 283. n. 8. & c. 284. n. 8. & c. 285. n. 8. & c. 286. n. 8. & c. 287. n. 8. & c. 288. n. 8. & c. 289. n. 8. & c. 290. n. 8. & c. 291. n. 8. & c. 292. n. 8. & c. 293. n. 8. & c. 294. n. 8. & c. 295. n. 8. & c. 296. n. 8. & c. 297. n. 8. & c. 298. n. 8. & c. 299. n. 8. & c. 300. n. 8. & c. 301. n. 8. & c. 302. n. 8. & c. 303. n. 8. & c. 304. n. 8. & c. 305. n. 8. & c. 306. n. 8. & c. 307. n. 8. & c. 308. n. 8. & c. 309. n. 8. & c. 310. n. 8. & c. 311. n. 8. & c. 312. n. 8. & c. 313. n. 8. & c. 314. n. 8. & c. 315. n. 8. & c. 316. n. 8. & c. 317. n. 8. & c. 318. n. 8. & c. 319. n. 8. & c. 320. n. 8. & c. 321. n. 8. & c. 322. n. 8. & c. 323. n. 8. & c. 324. n. 8. & c. 325. n. 8. & c. 326. n. 8. & c. 327. n. 8. & c. 328. n. 8. & c. 329. n. 8. & c. 330. n. 8. & c. 331. n. 8. & c. 332. n. 8. & c. 333. n. 8. & c. 334. n. 8. & c. 335. n. 8. & c. 336. n. 8. & c. 337. n. 8. & c. 338. n. 8. & c. 339. n. 8. & c. 340. n. 8. & c. 341. n. 8. & c. 342. n. 8. & c. 343. n. 8. & c. 344. n. 8. & c. 345. n. 8. & c. 346. n. 8. & c. 347. n. 8. & c. 348. n. 8. & c. 349. n. 8. & c. 350. n. 8. & c. 351. n. 8. & c. 352. n. 8. & c. 353. n. 8. & c. 354. n. 8. & c. 355. n. 8. & c. 356. n. 8. & c. 357. n. 8. & c. 358. n. 8. & c. 359. n. 8. & c. 360. n. 8. & c. 361. n. 8. & c. 362. n. 8. & c. 363. n. 8. & c. 364. n. 8. & c. 365. n. 8. & c. 366. n. 8. & c. 367. n. 8. & c. 368. n. 8. & c. 369. n. 8. & c. 370. n. 8. & c. 371. n. 8. & c. 372. n. 8. & c. 373. n. 8. & c. 374. n. 8. & c. 375. n. 8. & c. 376. n. 8. & c. 377. n. 8. & c. 378. n. 8. & c. 379. n. 8. & c. 380. n. 8. & c. 381. n. 8. & c. 382. n. 8. & c. 383. n. 8. & c. 384. n. 8. & c. 385. n. 8. & c. 386. n. 8. & c. 387. n. 8. & c. 388. n. 8. & c. 389. n. 8. & c. 390. n. 8. & c. 391. n. 8. & c. 392. n. 8. & c. 393. n. 8. & c. 394. n. 8. & c. 395. n. 8. & c. 396. n. 8. & c. 397. n. 8. & c. 398. n. 8. & c. 399. n. 8. & c. 400. n. 8. & c. 401. n. 8. & c. 402. n. 8. & c. 403. n. 8. & c. 404. n. 8. & c. 405. n. 8. & c. 406. n. 8. & c. 407. n. 8. & c. 408. n. 8. & c. 409. n. 8. & c. 410. n. 8. & c. 411. n. 8. & c. 412. n. 8. & c. 413. n. 8. & c. 414. n. 8. & c. 415. n. 8. & c. 416. n. 8. & c. 417. n. 8. & c. 418. n. 8. & c. 419. n. 8. & c. 420. n. 8. & c. 421. n. 8. & c. 422. n. 8. & c. 423. n. 8. & c. 424. n. 8. & c. 425. n. 8. & c. 426. n. 8. & c. 427. n. 8. & c. 428. n. 8. & c. 429. n. 8. & c. 430. n. 8. & c. 431. n. 8. & c. 432. n. 8. & c. 433. n. 8. & c. 434. n. 8. & c. 435. n. 8. & c. 436. n. 8. & c. 437. n. 8. & c. 438. n. 8. & c. 439. n. 8. & c. 440. n. 8. & c. 441. n. 8. & c. 442. n. 8. & c. 443. n. 8. & c. 444. n. 8. & c. 445. n. 8. & c. 446. n. 8. & c. 447. n. 8. & c. 448. n. 8. & c. 449. n. 8. & c. 450. n. 8. & c. 451. n. 8. & c. 452. n. 8. & c. 453. n. 8. & c. 454. n. 8. & c. 455. n. 8. & c. 456. n. 8. & c. 457. n. 8. & c. 458. n. 8. & c. 459. n. 8. & c. 460. n. 8. & c. 461. n. 8. & c. 462. n. 8. & c. 463. n. 8. & c. 464. n. 8. & c. 465. n. 8. & c. 466. n. 8. & c. 467. n. 8. & c. 468. n. 8. & c. 469. n. 8. & c. 470. n. 8. & c. 471. n. 8. & c. 472. n. 8. & c. 473. n. 8. & c. 474. n. 8. & c. 475. n. 8. & c. 476. n. 8. & c. 477. n. 8. & c. 478. n. 8. & c. 479. n. 8. & c. 480. n. 8. & c. 481. n. 8. & c. 482. n. 8. & c. 483. n. 8. & c. 484. n. 8. & c. 485. n. 8. & c. 486. n. 8. & c. 487. n. 8. & c. 488. n. 8. & c. 489. n. 8. & c. 490. n. 8. & c. 491. n. 8. & c. 492. n. 8. & c. 493. n. 8. & c. 494. n. 8. & c. 495. n. 8. & c. 496. n. 8. & c. 497. n. 8. & c. 498. n. 8. & c. 499. n. 8. & c. 500. n. 8. & c. 501. n. 8. & c. 502. n. 8. & c. 503. n. 8. & c. 504. n. 8. & c. 505. n. 8. & c. 506. n. 8. & c. 507. n. 8. & c. 508. n. 8. & c. 509. n. 8. & c. 510. n. 8. & c. 511. n. 8. & c. 512. n. 8. & c. 513. n. 8. & c. 514. n. 8. & c. 515. n. 8. & c. 516. n. 8. & c. 517. n. 8. & c. 518. n. 8. & c. 519. n. 8. & c. 520. n. 8. & c. 521. n. 8. & c. 522. n. 8. & c. 523. n. 8. & c. 524. n. 8. & c. 525. n. 8. & c. 526. n. 8. & c. 527. n. 8. & c. 528. n. 8. & c. 529. n. 8. & c. 530. n. 8. & c. 531. n. 8. & c. 532. n. 8. & c. 533. n. 8. & c. 534. n. 8. & c. 535. n. 8. & c. 536. n. 8. & c. 537. n. 8. & c. 538. n. 8. & c. 539. n. 8. & c. 540. n. 8. & c. 541. n. 8. & c. 542. n. 8. & c. 543. n. 8. & c. 544. n. 8. & c. 545. n. 8. & c. 546. n. 8. & c. 547. n. 8. & c. 548. n. 8. & c. 549. n. 8. & c. 550. n. 8. & c. 551. n. 8. & c. 552. n. 8. & c. 553. n. 8. & c. 554. n. 8. & c. 555. n. 8. & c. 556. n. 8. & c. 557. n. 8. & c. 558. n. 8. & c. 559. n. 8. & c. 560. n. 8. & c. 561. n. 8. & c. 562. n. 8. & c. 563. n. 8. & c. 564. n. 8. & c. 565. n. 8. & c. 566. n. 8. & c. 567. n. 8. & c. 568. n. 8. & c. 569. n. 8. & c. 570. n. 8. & c. 571. n. 8. & c. 572. n. 8. & c. 573. n. 8. & c. 574. n. 8. & c. 575. n. 8. & c. 576. n. 8. & c. 577. n. 8. & c. 578. n. 8. & c. 579. n. 8. & c. 580. n. 8. & c. 581. n. 8. & c. 582. n. 8. & c. 583. n. 8. & c. 584. n. 8. & c. 585. n. 8. & c. 586. n. 8. & c. 587. n. 8. & c. 588. n. 8. & c. 589. n. 8. & c. 590. n. 8. & c. 591. n. 8. & c. 592. n. 8. & c. 593. n. 8. & c. 594. n. 8. & c. 595. n. 8. & c. 596. n. 8. & c. 597. n. 8. & c. 598. n. 8. & c. 599. n. 8. & c. 600. n. 8. & c. 601. n. 8. & c. 602. n. 8. & c. 603. n. 8. & c. 604. n. 8. & c. 605. n. 8. & c. 606. n. 8. & c. 607. n. 8. & c. 608. n. 8. & c. 609. n. 8. & c. 610. n. 8. & c. 611. n. 8. & c. 612. n. 8. & c. 613. n. 8. & c. 614. n. 8. & c. 615. n. 8. & c. 616. n. 8. & c. 617. n. 8. & c. 618. n. 8. & c. 619. n. 8. & c. 620. n. 8. & c. 621. n. 8. & c. 622. n. 8. & c. 623. n. 8. & c. 624. n. 8. & c. 625. n. 8. & c. 626. n. 8. & c. 627. n. 8. & c. 628. n. 8. & c. 629. n. 8. & c. 630. n. 8. & c. 631. n. 8. & c. 632. n. 8. & c. 633. n. 8. & c. 634. n. 8. & c. 635. n. 8. & c. 636. n. 8. & c. 637. n. 8. & c. 638. n. 8. & c. 639. n. 8. & c. 640. n. 8. & c. 641. n. 8. & c. 642. n. 8. & c. 643. n. 8. & c. 644. n. 8. & c. 645. n. 8. & c. 646. n. 8. & c. 647. n. 8. & c. 648. n. 8. & c. 649. n. 8. & c. 650. n. 8. & c. 651. n. 8. & c. 652. n. 8. & c. 653. n. 8. & c. 654. n. 8. & c. 655. n. 8. & c. 656. n. 8. & c. 657. n. 8. & c. 658. n. 8. & c. 659. n. 8. & c. 660. n. 8. & c. 661. n. 8. & c. 662. n. 8. & c. 663. n. 8. & c. 664. n. 8. & c. 665. n. 8. & c. 666. n. 8. & c. 667. n. 8. & c. 668. n. 8. & c. 669. n. 8. & c. 670. n. 8. & c. 671. n. 8. & c. 672. n. 8. & c. 673. n. 8. & c. 674. n. 8. & c. 675. n. 8. & c. 676. n. 8. & c. 677. n. 8. & c. 678. n. 8. & c. 679. n. 8. & c. 680. n. 8. & c. 681. n. 8. & c. 682. n. 8. & c. 683. n. 8. & c. 684. n. 8. & c. 685. n. 8. & c. 686. n. 8. & c. 687. n. 8. & c. 688. n. 8. & c. 689. n. 8. & c. 690. n. 8. & c. 691. n. 8. & c. 692. n. 8. & c. 693. n. 8. & c. 694. n. 8. & c. 695. n. 8. & c. 696. n. 8. & c. 697. n. 8. & c. 698. n. 8. & c. 699. n. 8. & c. 700. n. 8. & c. 701. n. 8. & c. 702. n. 8. & c. 703. n. 8. & c. 704. n. 8. & c. 705. n. 8. & c. 706. n. 8. & c. 707. n. 8. & c. 708. n. 8. & c. 709. n. 8. & c. 710. n. 8. & c. 711. n. 8. & c. 712. n. 8. & c. 713. n. 8. & c. 714. n. 8. & c. 715. n. 8. & c. 716. n. 8. & c. 717. n. 8. & c. 718. n. 8. & c. 719

Atque de Absolut. ab hæ. &c. Ref. XXX. &c. 367.

ad abo-
tione facta; videtur planè ex industria eam abstolisse, & voluisse indiscriminatim omnia largiri. Secundo, quia ita videtur expedire ad finem recipiendi thesau- rum Indulgentiarum: nam aliàs multi illas consequi minime possent.

7. Sed, his non obstantibus, non desunt DD. contra- rium sentientes, quos citat, & sequitur Suarez *tract. de fide, disp. 21. sect. 14. n. 21.* quibus ego addo Floronum *de cas. reserv. p. 1. c. 4. §. 22. n. 4.* Ragucium *in lucerna Paro- chorum, g. 125. n. 5.* Sylvium *in 2. 2. g. 11. art. 3.* Novarium *in singul. concl. 3. n. 8.* Avilam *de cens. p. 2. cap. 7. disp. 1. dub. 7. concl. 1.* Victorem *in notis ad Man. Navarr. c. 7. n. 74.* Portel *in addit. ad dub. regl. v. erb. hæresis, n. 26.* Homobon- num *de exam. Eccl. p. 2. tract. 5. cap. 6. g. 35.* Torreblan- cam *de magis, lib. 4. cap. 6. n. 3.* Ricciullum *tract. de iure person. lib. 5. cap. 14. n. 7.* & alij asserentes, quod ita ha- beret stylus Curie Romanæ, & ita fuisse declaratum à Gregorio XIII.

8. Sed hæc parum vrgent apud DD. primæ senten- tiæ: nam responderi fagund. *ubi sup.* quod stylus Curie Romanæ fundatur in probabilitate istius opinionis; non tamen tollit probabilitatem alterius. Adde, quod stylus Curie varius est pro varietate Pontificum. Ad declarationem autem Greg. XIII. respondetur, quod de illa non constat authenticè. Tuentur igitur utram- que sententiam Viri doctissimi: sed mihi probabilior secunda videtur, quam ego sequor.

RESOL. XXX.

An quando in Iubilæo conceditur facultas absolventi à casibus Bullæ Cœnæ, excepta hæresi, adhuc sit absolven- dus hæreticus occultus penitens, & emendatus?

Et an hodie Episcopi possint absolvere ab hæresi oc- culta?

Et an Confessarius per Bullam Cruciatæ, licet non possit absolvere ab hæresi occulta, possit tamen absolvere recc- ptatores, fautores, & defensores hæreticorum; & legen- tes, tenentes, & imprimentes eorum libros, & Schis- maticos, Necromanticos, &c. Ex part. 5. tractat. 12. Ref. 35.

hæc in
leg. 1.
Afirmativa sententia suaderi potest. Primò, quia id necesse est ad finem lucrandi plenissi- mam Indulgentiam à Summo Pontifice omnibus Christi fidelibus concessam, alioquin multi destituti essent ne- cessaria facultate ad se disponendum pro ejus receptio- ne, ac proinde rectè dici posse videtur quod intentio Papæ sit per illam exceptionem velle excludere à be- neficio absolutionis solum hæreticos notorios, seu de- claratos, & nominatim denunciatos quorum crimen cum non contingat nisi publico scâdalo aliorum fide- lium, merito etiam in Iubilæis reservatur ipsi Papæ, nec indistinctè committitur omnibus Confessariis appro- batis, quia ad sui curam indigent peritioribus. Secundo, quia hoc pacto intellecta prædicta exceptio aliquid operatur ultra illam. Non tamen hæreticos declaratos, &c. nam excludit omnes hæreticos notorios & publi- cos, licet non speciatim declaratos & denunciatos. De- mum, quia hæresis occulta est unum ex delictis in jure reservatis Episcopo, à quo per c. 6. Conc. Trid. *sess. 24. de refor.* quilibet Episcopus potest absolvere, si pœnitens velit rescipere: ergo quando in Iubilæo conceditur fa- cultas absolventi ab omnibus casibus Papæ reservatis etiam in Bulla Cœnæ contentis, hæresi excepta, conse- quitur etiam concessa facultas absolventi ab hæresi oc- culta, quia non videtur esse intentio Papæ velle in Iubilæo universalissimo & plenissimo excludere crimen, quod ipsis locorum Ordinariis in jure permittitur, præfer- tim cum illa generali facultate absolventi à reservatis Papæ etiam à casibus Bullæ, comprehendantur etiam

casus à jure, sive ab homine Episcopis reservati. Et hæc omnia docet præ affirmativa sententia firmanda Ang. Bossius *tract. de Iubilæo, sect. 19. cap. 9. n. 3.* licet in casu contingenti dicat, ut Confessarius consulat peritiores, vel adeat sacram Congregationem.

2. Verum hæc opinio mihi proliis non videtur ad- mittenda, nam si stylus & praxis Romanæ Curie ho- die non admittit absolutionem ab hæresi occulta, etiam quando illa non excepta conceduntur in Iubilæis casus Bullæ Cœnæ, quanto magis non poterit Confessarius ab hæresi occulta absolvere, si in Iubilæo crimen hære- sis exciperetur. Sed hodie an Episcopi possint absolue- re ab hæresi occulta, vide Doctores, quos ego citavi in 1. p. r. 5. ref. 2. quibus nunc addo Trullench *in Bulla Cruciatæ, §. 7. c. 2. dub. 7.* & Ludovicum à Cruz etiam *in Bulla Cruciatæ, disp. 1. c. 3. dub. 7.* qui docent per Bullam Cruciatæ, licet Confessarius non possit absolvere ab hæresi occulta, posse tamen absolvere receptatores, fautores, defensores hæreticorum, legentes, terentes, & imprimentes eorum libros, Schismaticos, Necroman- ticos, &c. quia hi non sunt formaliter hæretici, quod etiam docet Bossius *ubi sup. cas. 8. n. 4.* sed de hoc vide etiam me ipsum *loco cit. ref. 7.*

RESOL. XXXI.

An si in Iubilæo concedatur facultas absolventi à contentis in Bulla Cœnæ excepta hæresi, possit adhuc Confessarius hæreticum occultum absolvere?

Et ex doctrina hujus questionis inferatur, an Confessarius et Bulla Cruciatæ pluries possit absolvere penitentem à casibus Papæ reservatis, sed occultis?

Et an hodie Episcopus possit absolvere ab hæresi occulta vigore Concilij Tridentini *sess. 24. cap. 6*? Ex p. 8. r. 7. & Misc. Ref. 67.

§. 1. A Liqui affirmativè, ut alibi adnotavi, respon- dent, & hanc sententiam probabilem esse pu- tat novissime Oliverius Mazuchellus *tr. de cas. reserv. disp. 1. quest. 4. diff. 6. num. 13.* Primò, quia odia sunt restringenda; cum ergo exceptio hæc sit odiosa, ea vi- detur restringenda ad hæreticos publicos, vel denun- ciatos; sic enim exceptio hæc aliquid operatur, quod non operaretur prior, in qua excipiuntur soli hæretici declarati, & nominatim denunciati; per hanc verò hæ- retici omnes publici, licet non speciatim declarati, & denunciati. Secundo, quia restrictio hæc videtur esse necessaria ad finem lucrandi plenissimam indulgentiam à Summo Pontifice concessam, alioquin multi es- sent destituti necessaria facultate ad se disponendum pro ejus receptione, cum præsertim optimè salvari possit mens Pontificis, si intelligatur per illam clausu- lam velle excludere tantum publicos hæreticos, & declaratos, quorum crimen merito reservetur ob publicum scandalam aliorum fidelium. Tertiò, quia hoc in probabili sententia, quam sustinere Vela *de pan. delictor. cap. 14. vers. jure verò Canonico. Cord. in summa, quest. 8. punct. 1.* Angles *de flor. part. 1. ubi de conf. quest. 4. artic. 5. diff. 6.* Catan. *in sum. verb. Episcop. §. Episcopi quos Spirit. sanct. cap. 10.* Navar. *in sum. cap. 27. num. 260.* Gutier. *quest. can. lib. 1. cap. 13. ad finem.* Henriquez *lib. 6. de penitent. cap. 14.* tom. 3. part. disput. 25. *sess. 3. num. 5.* Sanch. *in sum. lib. 2. cap. 11. num. 27.* potest Episcopus absolvere ab hæresi occulta virtute Concil. Trident. *cap. 6. sess. 24. de reformar. concedentis cuilibet Episcopo, ut possit abso-olvere à casibus occultis Papæ reservatis, quam senten- tiam sustinent citati DD. nō obstat ultima Bullæ Cœ- næ clausula, in qua habetur, ut à casibus ibi expressis nulla persona etiam Episcopali dignitate prædita, pos-*

h h 4 lit

Quæ hæc est
sup. ref. 15.
& in his
ejus primæ
not.
Sup. hac ab-
solute in
ref. not. deq.
&c.

Quæ hic est
int. ref. 32.
& in aliis
ejus primæ,
& secundæ
annot.

Sup. hoc in
ref. præterit.

Sup. hoc
tertio sup. in
ref. 15. 16. &
in fine ref.
18. & in ref.
30. §. ult. an
te med. & in
tom. 9. r. 7.
ref. 117. §.
Nec obstat.
dicere, quod
Bulla Cœnæ,

fit absolvere prætextu cuiuscumque facultatis, etiam per civescon Concilij decreta in genere, vel in specie concessa, eo quod clausulam hanc intelligant derogare tantum facultatibus, quæ concedunt absolutionem casuum Bullæ quando publici sunt; cum ergo hæretici occulta sit unum ex peccatis à quibus Episcopus potest absolvere, porro optimè intelligere possumus, quando Summus Pontifex in Iubilæo concedit facultatem absolvendis ab omnibus casibus Papæ reservatis, etiam in Bullæ Cœnæ contentis (hæresi excepta) exceptionem hanc esse tantum de eo peccato hæresi, à quo solus Papa potest absolvere quale est peccatum hæresis publicæ, cum enim restrictio hæc sit odiosa, ea est limitanda, si verba talim limitationem patiantur. Atqui restrictio hæc optimè potest alligari soli absolutioni hæresis publicæ. Ergo solum respectu huius negabitur in Iubilæo facultas absolvendi.

Sp. hoc late
in te. 3. tr. 3.
Ref. 38. 39
& 40. & in
aliis eorum
notationibus.
inf. o. 9. tr. 7.
ex lata
doctr. Ref.
121. §. Ar-
guitur ter-
tio, &c.

3. Idemque habet Ægidius Trullench in *Bulla Cruciatib.* lib. 1. §. 7. cap. 2. dub. 6. num. 3. ubi sic ait : Bulla enim solos casus Pontifici reservatos excipit, ne liceat ab illis abluere toties, quoties. At casus occulti non sunt casus Papæ reservati, sed competunt Episcopis, non ex aliqua delegatione speciali, ut existimat Henriquez, sed jure ordinario sunt perpetuò adnexi dignitati Episcopali, neque exigitur industria personarum Episcopali, aliter enim isti essent personales, ut eos delegare non posset, quod est falsum. Ergo eis talis facultas competit jure ordinario, & eo jure casus Papales, si occulti sint, censentur casus Episcopis reservati. Quam sententiam ita confirmat ex Sanchez, superius citat: quia licet casus Episcopales non designant esse tales per concessionem peculiarem factam ab Episcopo : at designentur esse si constitutione synodali Parochis omnibus concederent, & solis illis reservati essent; ergo similiter licet, casus Papales non designant esse tales, eò quod illos semel, aut iterum Pontifex concedat Episcopo, imò licet semper illos concedat Episcopo specialiter designent esse tales per generalem constitutionem concedentem eos in perpetuum cuiusque Episcopo, ut factum fuit in Tridentino respectu casuum Papalium occultorum.

4. Ex quibus videtur posse inferri, cum hæresis occulta sit casus Episcopalis, ex eo quod illius absolutio iure ordinario competat Episcopis: quoniam Papa in Iubilæo concedit absolutam facultatem absolvendi ab omnibus casibus Episcopalibus, & a casibus Papalibus excipit hæresim, exceptionem intelligendam esse de hæresi, quæ est casus Papalis, id est, de hæresi publica. Et hæc omnia docet Mazuchellus ubi supra, licet postea asserat in praxi contrariam sententiam

consulendam esse; sed ego potius puto affirmativum sententiam improbabilem esse, & Confessariorum illum in praxi deducendo, esse in nostro S. Tribunali Inquisitionis puniendum. *Primo*, quia Episcopi vigote Tridentini non possunt amplius ab hæresi cogitare abolvere. *Secundo*, quia cum Pontifices in Tabulis absolutæ excipiant hæresim, tollunt Confessarios omnem facultatem circa hæreticos, sive publici sint, sive occulti, & contrarium asserere, est in luce meridiana velle cæcutire.

R E S O L. XXXII.

*An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit absolvere
à casibus contentis in Edicto Dominorum Inquisi-
torum, hæresi tamen excepta?*

Et an Confessarius possit per Cruciatam absolueret tantum
semel in vita, & semel in morte ab omnibus casibus con-
tentis in primo Canone Bulla Cœna?

Et an vero malefici, sortilegi, sollicitantes in confessione, blasphemantes hæreticaliter, & similes alij possint absolui toties, quoties?

Et quid de Episcopis in supradictis casibus?

*Et an virtute Bullæ Cruciatæ possit Confessorius absol-
vere faminam sollicitatam, quæ non denunciavit, si
postea denunciât? Ex p. i. r. 5. Ref. 7.*

Respondent aliqui, omnia supradicta intelligenda esse de crimine hæresis formaliter, non autem de aliis criminibus spectantibus ad Tribunal Sanctæ Inquisitionis ut sunt fortilegium, maleficium, superstitio, magia, adoratio Dæmonum, lectio in Ref. non Confessio, blasphemia hæreticalis, solio librorum laid, in hæreticorum, defensio eorum, & similia: nam in hujusmodi delictis, & similibus, si aliquis non habeat errorem in intellectu, & credat omnia hæc Ecclesia determinata: sed crimina illa committat tantum extrinsecus ob iracundiam, vel ob sensuslitate, vel ex alio quo alio motivo, si utique (asserunt) poterit quicumque Confessario, virtute Bullæ Cruciatus absolui. Et probatur: nam supradicta Bulla concedit omnes causas excepta hæresi: sed dicta crimina non sunt formaliter hæresis: ergo poterunt à tali Confessario absolui.

2. Et ita secundum Henriquez *lib. 6. cap. 16. tom. 2.* Portell, *in addit. ad dubia regul. verb. libi prohibiti numero 14.* Sanchez *in summa, tom. 1. lib. 2. cap. 12. n. 13.* Duardum *in Bulla Canonis lib. 3. §. 2. quest. 8. & quest. 11. num. 47.* Fatinacium de heresi, *quest. 180. num. 8.* Acta *in Bulla Cruciate, quest. 63. conclus. 4.* Suarez *tr. de stat. de fide, disp. 24. §. 1. n. 1. num. 11.* et alios, Confessarius virtute Cruciate potest absolvere ab omnibus casibus contentis in primo Canone Bullæ Cœnæ, excepta heresi.

3. Notant enim, quòd à supradictis casibus, contentis in primo Canone Bullæ Cenzæ, Confessor potest tantum per Cruciatam absolvere semel in vita, & semel in morte, ut notavit Sanchez ubi supra §. 430. num. 17. cum aliis. At malefici, sortilegi, sollicitantes Supra-
num. 17. cum aliis. At malefici, sortilegi, sollicitantes Supra-
in Confessione, blasphemantes hereticitates, & simi-
les alij possunt absolvi virtute Cruciatæ toties, quo-
ties : quia talia, & similia delicta non includuntur in
primo Can. Bullæ Cenzæ, dummodo, ut diximus, non veni-
sint supradicti errorum in intellectu, quia fœdè, ut præ-
habent supradicti errorem in intellectu, quia fœdè, ut præ-
sentet Hæretici formaliter : & ita notavit Villucius 16.1.
tract. 16. cap. 3. num. 49. Altherius de censuris supra, &
Suarez in 3. part. sem. 5. diff. 21. sèct. 2. num. 41. ubi sic, sel-
asserit Nec propter pactum cum Demone, nec propter
præ alia peccata ad Tribunal Inquisitionis spectanda,
propter suspicionem hæresis, vel superstitionem Re-
ligiosis, hæc censura Bullæ Cenzæ incurrit : quia
hæc

Atque de Absolut. ab har. Ref. XXXIII & c. 369.

hæresis non sunt. Regulariter enim in his, ut notavit etiam Filiucius, ubi *supra*, non intervenit error in fide, sed potius ex aliqua passione efficiuntur. Vide etiam Freitas in *addit. ad tract. de Confess. sollicit. quest. 21. n. 31. Ortiz in summa, cap. 24. n. 11.* quia asserunt, posse Confessarium absolute feminam sollicitatam, quæ non denunciavit, si postea denunciaret; & hoc virtute Bullæ Cruciatæ. Delius etiam in *disq. mag. p. 3. lib. 5. sect. 17.* asserit, virtute ejusdem Bullæ, quæ concedit casus Bullæ Cœnæ, posse Confessarium absolute legentes libros magicos: quod etiam docet Raphaël de la Torre in *2. 2. tom. 2. q. 96. art. 4. disp. 5. in fin.* Giptius de veneficiis, & sortilegiis, & similibus, absolute loquendo in *tract. de cas. reserv. c. 6. n. 84.* ita ait: Prudens Confessor, habens facultatem absolvendi ab his casibus, considerabit, sit necne penitens verè hereticus: nam etsi quodcumque prædictorum, quantumcumque manifestam hæresim sapientium, fecerit, si revera non sit hereticus, absolvat illum: quidquid sit futurum coram Inquisitore, si res aliquo futuro tempore detegeretur, nam talis absolutio non patrocinatur in foro exteriori. Ita ille.

4. Vnde ex opinione dictorum DD. apparet, quod stando etiam in opinione illorum, asserentium, fuisse Episcopis ablatam potestatem absolvendi ab hæresi; dicendum est tamen, posse Episcopos, hoc non obstante, absolute à sortilegiis, maleficiis, blasphemis hæreticis, & aliis delictis sapientibus hæresim; dummodo non addit error in intellectu talia perpetrantium: nam, licet hæc omnia sapiant hæresim, non sunt tamen hæresis formaliter. Et ita in terminis observat Homobonus de *exam. Eccles. p. 1. tract. 5. cap. 6. q. 31. in fine*, & ante illum Franciscus Leo in *thes. fori Eccles. p. 3. cap. 37. n. 47.*

5. His tamen non obstantibus, non desunt DD. contrarium asserentes; nempe, sub nomine hæresis includi alia delicta contenta in Edictis Inquisitorum. Et ita docet Fernandez in *exam. Theol. mor. part. 3. cap. 9. §. 16. sect. 1. num. 1.* Turrian. *tom. 1. in 2. 2. disp. 56. dub. 2.* Alcherius de *conf. tom. 1. lib. 5. disputat. 2. cap. 9. in fine.* Azorius *tom. 2. lib. 8. cap. 19. quest. 9.* Ledesma in *summa, tom. 2. tract. 1. cap. 6. in fin.* & alij. Sed restat videre, an in supradictis delictis Regulares vigore suorum privilegiorum, habeant potestatem absolvendi.

RESOL. XXXIII.

An Regulares virtute suorum privilegiorum possint absolute seculares à casibus contentis in Edicto Dominorum Inquisitorum, dummodo excommunicationes non proveniant ex hæresi formali, vel ex aliis criminibus contentis in Bulla Cœnæ?

Et an sit absolvendus Hæreticus, qui ducitur ad comburendum, & moritur negativus, si antea publicè non fateretur? Ex p. 1. tr. 5. Ref. 8.

§. 1. Respondent aliqui, quod Regulares, virtute suorum privilegiorum, possunt absolute seculares ab omnibus excommunicationibus contentis in Edicto Dominorum Inquisitorum, dummodo tales excommunicationes non proveniant ex hæresi formali, vel ex aliis criminibus contentis in Bulla Cœnæ.

2. Probatum hæc sententia, primò ex privilegiis: & idèd in nostro *Comp. tit. Absolutio, quoad seculares. §. 1.* sic habetur. [Omnes Confessarii nostræ Congregationis, approbati juxta formam Concilij Tridentini, habent facultatem absolvendi quoscumque Christi fideles, undecumque venientes à quibuslibet peccatis,

etiam Apostolicæ Sedi reservatis, & à quibuscumque censuris, sententiis, & poenis Ecclesiasticis ex illis resultantibus; præterquam ab his, quæ continentur in Bulla Cœnæ Domini.] Hæc sunt ubi privilegij pondera illam conjunctivam dictionem, *etiam*, quæ demonstrat, non solum Regulares posse absolute à reservatis Sedi Apostolicæ; sed etiam à reservatis cuiusque inferiori Papæ.

3. Secundo, probatur ex illo communi axiomate, quod habetur in *regula juris, in 6.* Cui licet, quod est plus; licet utique quod est minus: sed plus est absolute à reservatis Papæ, quàm à reservatis Inquisitoribus: ergo, &c.

4. Tertio, probatur ex illa communi doctrina, in materia de censuris, nempe, excommunicationem, ab homine absolvendam esse ab illo, qui eam tulit, vel ab illius Superiore, vel ab illo, qui fuit ad id legitime delegatus: sed Regulares, ut *supra* probatum est, habent potestatem absolvendi ab omnibus censuris, à quibus Pontifex potest absolute; & Pontifex potest absolute à censuris latis per Dominos Inquisitores: ergo ab illis poterunt etiam absolute Regulares, qui habent jurisdictionem delegatam à Summo Pontifice illis generaliter concessam, exceptis censuris in Bulla Cœnæ contentis. Et ita in terminis hanc sententiam docet doctissimus Portel. in *addit. ad dub. regul. vers. sollicitare faminas. n. 24.* & Freitas in *addit. ad tract. de Confess. sollicit. Episc. Roder. Acugna, q. 2. n. 31.* Sed ego in hac questione de meo nihil dico, & nihil pono: solum refero, quid alij dixerunt.

5. Pro coronide verò hujus disputationis ponam hic pulchrum dubium, & est: An sit absolvendus Hæreticus, qui ducitur ad comburendum, & moritur negativus, si antea non fateatur veritatem publicè? Sanchez in *summa, tom. 1. lib. 3. cap. 7. num. 10.* putat, non esse absolvendum; ut ex hoc scandalum cesset. Non recte tamen Portel. ubi *supra*, in *addit. ad dub. regul. vers. Reus, numero 3.* adversus Sanchez contrarium docet: & quia Codex rarus est, ponam ejus verba, quibus asserit: [Ista doctrina dura mihi videtur; neque illam reperi apud aliquem Doctorem: neque Sanchez ullum citat; neque video, quare non militent pro isto reo hæretico, ad illum sic non obligandum; rationes pro excusandis aliis reis non hæreticis, maxime cum in reo hæretico violentius sit, & magis infame veritatem publicè fateri. Quod verò attinet ad scandalum quod putat Sanchez dari ab hæretico negativo, dici potest non inde suscipi scandalum, cum omnes sciant solere eos negare, & simul sciant illud posse verè confiteri sacramentaliter in articulo mortis. Et idem scandalum suo modo suscipi potest de aliis reis negativis ductis ad patibulum. Adde, quod hoc non videmus fieri à Confessoribus doctis comitantibus reos hæreticos ad combustionem.] Ita Portel. Et hæc dicta sufficiant pro præsentis questione, quæ omnia ex probatissimis Authoribus desumpta sunt maxime ex Theologis Hispanis, quorum libri approbati fuerunt communi calculo Sancti Officij, & ab Illustrissimis Inquisitoribus, quibus hæc scripta, & alia in posterum à me scribenda, humiliter & ex corde submitto.

RESOL. XXXIV.

An Prælati Regulares possint absolute suos subditos ab hæresi occultâ?

Et an Provinciales subdelegare hanc facultatem in casibus particularibus possint?

Et quid, circa supra dictam primam difficultatem Sacra Cardis

Per quod Papæ & in aliis ejus annot.

Sup. hoc sup. in lin ult. §. 1. hujus ref. & magis late inf. in ref. 39. &c.

Sup hoc sup. in ref. 27.

Cardinalium Congregatio sub die 17. Novembris 1628.
declaverit? Ex p. 1. tr. 5. Ref. 6.

Sup. hoc in
tribus Ref.
seq. & in
quarta, in fin.

Respondendum, quod, posse Prælatos regulares
absolvere subditos suos ab hæresi occulta.
Probat ex privilegio Pij V. apud Bullarium Rodri-
quez *fel. 20.* de quo facit mentionem Portell. *in dub.
regul. verb. Abbas, num. 6.* Sanchez. *de matrimon. tom. 2.
lib. 8. disp. 2. n. 3.* Suarez *in 3. p. tom. 4. disp. 36. sect. 2. n. 7.*
ubi tribuitur Prioribus Dominicis, ac proinde aliis
regularium Communitatum Superioribus erga suos
subditos, in foro conscientie tantum, & per se ipsos
tamen, omnis facultas absolvendi, & dispensandi, quam
habent Episcopi vigore Concilij Trid. *sess. 23. cap. 6.*
erga suos subditos: sed Episcopi, ut *supra* visum est, se-
cundum mentem aliquorum Doctorum, possunt etiam
modò absolvere ab hæresi occulta: ergo poterunt etiam
Superiores regulares.

2. Et idem Suarez *de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. ca-
pite 20. num. 11.* & Coriolanus *de casu reserv. p. 1. sect. 1.
art. 23. num. 6.* asseruit, quòd si auctoritas Episcopo-
rum revocata non est per Bullam Cœnæ, possunt sine
dubio Superiores Regulares ex dicto privilegio Pij V.
hæresim occultam absolvere: quia extensio Pij V. ge-
neralis est quoad omnes facultates: sed *supra* proba-
biliter ab aliquibus Doctoribus satis ex multis ratio-
nibus fundatum est, auctoritatem Episcoporum per
Bullam Cœnæ non fuisse sublata: ergo in vigore re-
manet privilegium Pij V. & per consequens virtute il-
lius potest quilibet Superior regularis, sicut Episcopi,
absolutionem ab excommunicatione hæresis occultæ
subditis suis impertiri. Non tamen approbo opinio-
nem Megala *in 1. p. lib. 1. cap. 13. n. 10.* ubi videtur do-
cere, posse Regulares uti dicto privilegio Pij V. non
obstante, quod facultas tributa Episcopis fuerit ex vi
dictæ Bullæ Cœnæ sublata: non inquam, approbo
hanc sententiam: quia Pius V. in illo privilegio non
vult, ut Regulares in hac parte habeant majorem ju-
risdictionem, quam Episcopi; sed tantum ut non sint
pejoris conditionis: ergo, si esset sublata auctoritas
Episcoporum, esset per consequens Regularium fa-
cultas suspensa. Et ita docet Suarez *ubi supra de Relig.
tom. 4. lib. 2. cap. 21. n. 10.*

3. Sed dices primò, dato, & non concessio, quòd
Episcopi nunc possint absolvere ab hæresi occulta,
negatur, posse Regulares ex dicto motu Pij V. nam per
Bullam Cœnæ omnia privilegia derogantur: & ita
hoc privilegium fuisse in Bulla Cœnæ derogatum,
censet Suarez *ubi supra*, cum Portell. *in dubiis regul.
verb. Abbas, num. 11.*

4. Sed ego contrariam sententiam probabilem esse
existimo, quæ asserit, Bullam Cœnæ non derogare
in Ref. 36. §. Regularium privilegiis. Primò, quia frustra innova-
rentur, ut ab unoquoque Pontifice fieri solet, si in die
Cœnæ ab ipsismet Pontificibus forent revocanda. Se-
cundò, quia in clausula Bullæ Cœnæ non prohibetur
absolvere ratione privilegiorum, sed eorum prætex-
tu: prætextus autem non excludit illud, quod sit legi-
tima facultate interveniente: sed illud, quod sub ali-
quo velamine exercetur. Et secundum hanc exposi-
tionem intelligenda sunt illa verba ejusdem Bullæ Pij
V. *concedendorum, & innovandorum.* Et ita docet in ter-
minis Sousa *in Bulla Cœnæ, c. 23. disp. 100. concl. 7. n. 3.*
& Peirinus *de priv. Minimorum, tom. 1. Constit. 4. Sixti
IV. §. 5. n. 6. & seq. & Villalobos in summa, p. 1. tract. 9.
disp. 41. n. 5.* cum aliis, quidquid in contrarium asse-
rant aliqui.

* Sup. hoc
in Ref. 36. §.
At revocan-
tur, in princ.
Sup. hoc præ-
textu ibid. &
in eodem §.
post med. a
quo velamine
exercetur. Et
in aliis
ejus not.

5. * Adde etiam, quòd Greg. XIII. anno 1584. die
18. Martij, indulget Patribus Societatis Iesv, ut con-
cessiones illis factæ non censentur per Bullam Cœnæ
revocatæ, ut habetur in *Compend. ejusdem Societatis,
verb. Bulla Cœnæ, §. 2.* Et notavit Suarez *de Relig. tom. 4.*

tract. 10. lib. 9. cap. 20. n. 18. & Portell. *in dub. regul. ver. in Bulla Cœnæ, n. 2.* Sed cum nostra Religio, & commu-
niter omnes alie, per communicationem gaudeant
supradicto privilegio: ergo, non obstante derogatione
Bullæ Cœnæ, possunt uti eorum privilegiis, quæ
semper à Summis Pontificibus innovatis; & denud
concessis, quia ex privilegio Greg. XIII. per Bullam
Cœnæ non revocantur.

6. Instabis rursus, non posse Regulares per dictam
privilegium Pij V. absolvere ab hæresi; quia in dicta
concessione non fit specialis mentio de hæresi; & in
nulla generali concessione censetur hæresis absolutio
comprehendi, nisi specialiter exprimat, sicut virtute
Iubilæi non absolvitur hæresis: & ita Sanchez *in sum-
ma, tom. 1. lib. 2. cap. 11. n. 7.* Sanctarellus *tract. de
hæresi, cap. 5. dub. 1. num. 9.* docent in dicto privilegio
Pij V. hæresim non esse comprehensam, & Regula-
res, virtute talis privilegij, illam absolvere minime
posse.

7. Sed respondeo cum Suarez, *ubi supra, tom. 4. de
Relig. lib. 2. cap. 20. num. 10. & 11.* Portell. *in dubiis re-
gul. verb. Abbas, n. 6.* & aliis, hæresim in illo privilegio
comprehendi. Et ratio est: quia quando Pontifices vo-
lunt à generali concessione hæresim excipere,
illam nominatim excipiunt, ut patet in concessione
facta à Greg. XIII. Fratribus Sancti Bernardi, in Hi-
spania apud Portell. *ubi supra*, & in aliis Bullis. Ergo,
dum non excipiunt, videntur illam concedere. Deinde
in Bulla Pij V. expresse conceduntur casus con-
fessi Episcopis in cap. 6. Trid. ubi specialis mentio fit de
hæresi: adde quòd, ut etiam probabiliter diximus, in
Iubilæo non exprimitur hæresis, & tamen per gene-
ralem concessionem casus Bullæ Cœnæ Doctores
probatissimi asserunt, posse Confessarium virtute il-
lius, hæreticos occultos absolvere.

8. Plus addam. Etiam seculo privilegio Pij V. Pa-
tres Societatis Iesv asserunt, ex privilegio Greg. XIII.
posse eorum Generales, & Provinciales absolvere suos
ab hæresi occulta. Ita habetur in *Compend. Societ. §. 7.*
& 8. & hoc etiam docent Ortiz *in summa, c. 5. num. 29.* in Ref. 36.
& Peirinus *de privileg. Minimorum, tom. 1. Constit. 4. Sixti
IV. §. 5. numero 20.* Suarez, *de Relig. tom. 4. tra-
ctat. 10. lib. 9. cap. 2. num. 17.* docet posse Provinciales
subdelegare hanc facultatem in casibus particulati-
bus, non autem generaliter concedere alicui, nisi ha-
buerint à Generali amplio rem facultatem, quam ipse
poterit concedere extra Hispaniam, ubi judicaverit
expedire. Et hanc etiam potestatem habere Genera-
lem nostræ Religionis, notavit vir doctissimus & pius
amicissimus, P. Peregrinus in *Compend. privileg. p. 2. de
vit. absolutio, §. 2.*

9. Notandum est etiam, quòd in Societatis Com-
pendio, ver. Bulla Cœnæ, §. 8. & apud Portell. *in dub.
regul. ver. hæresis, numero 2.* concessit Minoritis Ale-
xander V I. facultatem absolvendi suos subditos ab
hæresi occulta: & verba dicti privilegij invenies pe-
nes Villalobos *summa tom. 1. tract. 9. dub. 61. num. 9.* in
fin. quibus quidem omnibus privilegiis nostra Re-
ligio, & ferè omnes, per communicationem gau-
debunt.

10. Sed, his minime suffragantibus, contrariam
sententiam sequendam esse existimo. Dico igitur
cum Megala *consil. 21. num. 6.* & Novario *in singul.
conc. 3. num. 10.* Prælatos regulares, non posse absolve-
re subditos suos ab hæresi occulta. Et de hac opinio-
ne amplius non est dubitandum, cum novissime ita Re-
claratum sit per Sacram Cardinalium Congregatio-
nem, sub die 17. Novembris, 1628. Sed, quid facien-
dum, si casus accideret? Respondeo, posse talem Re-
gularem hæreticum occultum, non solum ab Inquisi-
tore absolutionem obtinere, sed ex licentia Superioris citato-
re se subijcere Episcopo, & ab illo, secundum opinionem
DD.

Atque de Absol. ab hæ. &c. Ref. XXXV. &c. 371

DD. ubi supra in resol. 2. absolutionem ab excommunicatione occultæ hæresis impetrare, ut docet Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 10. & lib. 4. cap. 39. num. 32. & 33. cum Finellio tract. de cas. reserv. cap. 7. num. 6. Et hoc procederet etiam, quando talis Prælati in iustis denegaret licentiam petitam: nam per episcopium debemus credere voluntatem Papæ, & Religionis esse, ut Episcopus in eo eventu talem Religionem exemptum absolvat. Ita Pontius de matrim. lib. 8. cap. 5. numero 14. Molina de iust. tom. 4. tract. 3. diff. 61. num. 5. & alij. Vide etiam Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 39. num. 36. & Suarez in 3. part. tom. 4. diff. 30. sect. 2. num. 3. quidquid in contrarium adversus illum asserat noster Megala in 1. part. lib. 1. cap. 13. num. 10.

RESOL. XXXV.

An Prælati Regulares possint absolvere subditos ab hæresi occulta? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 122.

Peregrinus in compendio nostrorum privilegiorum part. 2. tit. Absolutio quoad fratres, §. 2. affirmativè respondet ex privilegio, Gregorij concessio Societati Iesu die 18. Martij 1584. & hoc procedere etiam in Hispania testatur.

2. Verum de hac facultate, præsertim in Hispania, per consequens in Regno Siciliæ valde dubitat Hieronymus Rodriguez in compend. 99. Regul. resol. 3. n. 5. & absolute non posse Superiores regulares absolvere suos subditos ab hæresi occulta docet Tamburinus de jure Abbatum, tom. 2. disp. 14. quest. 17. num. 3. Megala cons. 21. num. 6. Novar. in sing. jur. Pont. concl. 3. n. 10. Avila de censur. part. 7. disp. 10. dub. 6. not. 3. Vega in summa tom. 2. cap. 125. cas. 12. Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 17. num. 7. & hoc hodie non est dubitandum, ut ego observavi in tract. de absolutione ab hæresi ref. 6. per decretum Vibani VIII. datum Romæ die 17. Novembris 1628. in qua revocatur in ampla forma omnia privilegia Regularium absolventi in casibus contentis in Bulla Cœnæ, ut est hæresis, &c. Unde corruunt omnia argumenta, quæ ego in dicta resolutione pro opinione affirmativa adducebam. Adde quod privilegium Gregorij XIII. habet etiam difficultatem, per aliud privilegium ejusdem Gregorij, ut adversus Peregrinum observat Alphonsus de Leone de offic. & potest. Confess. tom. 2. recoll. 11. n. 209.

RESOL. XXXVI.

An Superiores Regularium possint illos absolvere ab hæresi occulta?

Et an Episcopi possint etiam ab hæresi occulta absolvere? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 63.

Affirmativam sententiam novissimè nominatim contra me docet Stephanus Bauny in Theol. mor. p. 1. tract. 4. q. 32. ex tribus fundamentis. Primum. Quod æquitati naturali alienum videtur, ut Regulares remedio ad salutem necessario careant, carent autem si lapsi resurgere, ligati solvi, exclusi per hæresim ab Ecclesia ad eam revocari, ac admitti per Superiores suos non possint: oportuit ergo ad eos auctoritate præstare, ne quid eis ad commissæ sibi plebis regimen deesset, quo eos privatos esse jure queratur.

2. Secundum. Quod à Pio V. concessum sit Provincialibus, Præpositis, & Prioribus Ordinis S. Dominici, ut quod Episcopi, concessione Concilij, in causa subditorum faciunt, hoc illis cum fructu &

laude ad suorum utilitatem ac commodum, aggredi fas esset in foro conscientie, Rodriguez & Cundidus supra: ergo ut Episcopi à suspensione, excommunicatione, & irregularitatibus occultis, ac non deductis ad forum contentiosum, absolvere suos subditos possint vigore Concilij: ita & hi Regulares suos, vi concessi sibi privilegij, quod est generale quoad omnes facultates secundum Suarez de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. cap. 20. & commune cum Religionibus medicantium, & aliis quibus Papæ indulgentia, ac beneficio fas est in communionem gratiarum admitti, quæ ab eo uni cuiusque earum, singulari amoris erga illam argumento conceduntur.

3. Nominatim autem est indulgentia Abbatibus, Prioribus, Præfidentibus, & aliis Prælati Congregationis S. Benedicti Vallisoletani, ut annis singulis prima die Lunæ Quadragesimæ omnes & singulas personas Religiosas, ac Donatos, & Eremitas præfatæ Congregationis sub eorum cura existentes possint absolvere ab omnibus peccatis & censuris, & penis pro tempore incurtis, etiam in casibus, &c. Rodriguez in Bullar. fol. 816. Hujusmodi autem privilegij concedendi Regularibus hæc causa fuit, quod alioquin malè illis provisorum foret, ut potè quibus evagandi daretur occasio, quod non oportuit. Sanè novissimis hisce temporibus hoc suæ charitatis monumentum erga societatem nostram extare Gregorius XIII. voluit, ut ejus Superiores, hoc est Generalis & Provincialis absolvere ab hæresi occulta, ac ejus relapsi subditos suos valeant. Compend. Societ. verb. Absolutio, §. 3. 7. & 8. Ortiz in summa. cap. 5. num. 29. Peirinis de privileg. Minim. tom. 1. Constit. 4. Sixti IV. §. 5. num. 10. docetque Suarez de Relig. tom. 4. tract. 10. lib. 9. cap. 2. num. 17. posse Provinciales ex causa vices suas alteri committere, in casibus particularibus, non omnibus, in ref. 34. §. nisi ad id facultatem à generali habeant. Sed pace ejus sit dictum, non videtur hæc necessaria: nam qui nescit, Ordinariis communi jure fas esse subrogare, sibi idoneos homines, per quos quæ sunt officij sui, provinciarque obeant: at ab Ordinariis numero Provinciales Præpositi removeri nec possunt, nec debent: ergo in eorum est jure (nisi forte cohibitum sit, ac restrictum à Generali) ejus voluntate, ac licentia non quæ sita designare hominem, qui ejus vice fungatur per totam Provinciam in absolventis subditis ab occulta hæresi.

4. Tertium fundamentum. Quæ per Concilium Episcopis facultas datur remittendi subditorum occultam hæresim, huic per Bullam Cœnæ Domini non est derogatum; cujus sententiæ approbatores sumus, ac Authores Nugnus tom. 2. addit. ad 3. part. q. 8. art. 5. dub. 10. Ricciullus tract. de jur. person. lib. 5. cap. 14. n. 9. Barbosa de potest. Episcop. par. 2. alleg. 40. num. 21. Sed Regularibus à Pio V. in persona Provincialium, ac Priorum Ordinis S. Dominici est concessum, benigne ac perhumaniter ut agant cum suis subditis, impetiendo eis absolutionem ab hæresi, quæ non est nota, eaque demum facere legitime ut valeant quæ Episcopis esse permixta in dispensationum materia Concilium voluit, §. 24. cap. 6. ergo ut his ab excommunicatione & hæresi vinculo, Diocesanos absolvere est licitum, ita & illis liberare subditos suos ab eadem censura, & culpa hæresis, est per privilegia sua permixtum.

5. At revocantur, inquit, quotannis à Pontifice hæc privilegia in promulgatione Bullæ Cœnæ. Non probatur hæc oratio Portellio in dub. regul. ver. Abbas, num. 10. Præmo quia beneficium Principis, quale est privilegium, decet esse mansurum & perpetuum: de regul. in 6. reg. 16. Secundò, quia non est credibile Pontificem Regularibus illudere velle: quod tamen faceret, si quæ privilegia, cum ad Ecclesiæ gubernacula vocatur, vult ad postulata Regularium rata, hæc

Sup. hoc sup. mo in to. 7. tr. 1. ex Ref. 292. §. Notandum, & in aliis ejus not.

Sup. hoc sup. Plus addam. ver. Docet posse.

Sup. hac re. missione sumpta in ref. 17 & in aliis ejus primæ not.

Sup. hoc sup. in ref. 34. §. ego & etiam ibi à §. Adde & §. 5. ejus. annor. & inf. in Ref. 37. §. Quid.

his vim omnem ac auctoritatem ablatam esse illud, cuperet per promulgationem Bullæ Cœne Domini. Tertiò, quia ut notavit Portellus in dub. regul. verb. Bulla Cœna, §. 2. Patribus Societatis Iesu concessum à Gregorio XIII anno 1584, ut per Bullam Cœnæ concessiones illis factæ minimè revocatae esse censentur. Compend. Societ. in verb. Bulla Cœna, §. 2. Sane de Religione, tom. 4. tract. 10. lib. 9. cap. 20. num. 18. Quartò, quia in Bulla prohibetur absolutio casuum, quos continet, non absolute ratione privilegiorum sed eorum prætextu duntaxat: at prætextus color est quaesitus, Budæo interprete in l. illicitas, ff. de offic. Præsid. §. 1. ea sub prætextu. Cod. de transact. & nemo dicitur rebus illis colorem dare, quas legitime efficit, & cum auctoritate eorum, quibus incumbit eas abrogare aut probare. Ergo cum Regulares approbante Pontifice absoluant inferiores suos ab hæresi, quæ non est cognita, non id agunt prætextu privilegij, sed cum potestate, & ut res est legitime.

6. Sed hæc sententia prorsus est refellenda stante Decreto Sacre Congregationis facto cum Sanctissimo die 17. Novembris 1628. Et Superiores Regulares hanc opinionem sequentes essent severe puniendi ab Inquisitoribus in nostro Sacro Tribunali. Recognoscere me ipsum non solum in loco citato à Bauny, sed in 3. part. tract. 2. res. 122. Vnde caveant Regulares à sententia Stephani Bauny, licet alioquin viri doctissimi.

Quæ hic est res. antecess. & in aliis posit. in annot. ult. dicat res.

RESOL. XXXVII.

An Prælati Regulares possint subditos suos ab hæresi occultata absolvere?

Et notatur Episcopus & Inquisitores non posse ab hæresi occultata absolvere? Ex part. 8. tract. 7. & Misc. Resol. 50.

Sup. hoc in §. 1. Sapius hanc questionem tractavi, sed quia illam sapius P. Baunius pertractat, ad illam ego iterum redeo, & faxit Deus quod ad hunc scopulum aliqui superiores Regulares non naufragentur, quos puto ut alibi observavi in nostro sacro Tribunali esse severe puniendos: itaque Baunius novissime in part. 2. sue Theologie Moralis de Censuris, disputat. 3. tract. 2. quæst. 26. me citato contra sententiam negativam, quam ego mordicus sapius docui, ipse insurgit, eamque improbat, Primò quod auctoritati Prælatorum Regularium nõceat. Secundo quod eorum subditos priveret necessario ad salutem remedio, absolute scilicet criminis, in quo ex iis labi possunt plurimi. Nam quod de Episcopis, aut Inquisitoribus sanctæ fidei dicitur, ad quos ire, & ab iis impetrare solutionem nexus sui, Regulares possunt, etsi asseratur vetissime, quantis est id tamen pervium molestiis, quantis & quam certis expositum animæ, salutisque periculis? quæ subire, consulto ac scienter, cum Dei nobis gratiam æripiunt culpa est, eaque contra jus naturæ, lethifera. Sed hoc discrimen sponte ij eligant, qui egressi claustris, Episcopum de absolutione suorum criminum sollicitum ad eum, vel enim id scienter faciunt Prælato, approbante, vel invito, ac ignorante: si secundum, peccant, cum eo renitente domo egredi, aut ignorante committere se itineri, inobedientiæ sit scelus. Si primum, etsi contra regulam, aut obedientiam non delinquant, culpa tamen non sunt omnino vacui, quod religioni tali facto scandalum ingenerent, bonum ejus nomen, famamque violent. Nam quid facilius, quam plebi natura sua suspiciaci, eam tum opinionem imprimi, esse ab eo grave quidpiam admittendum, de quo cum ab Episcopo absolui sit necesse?

2. Quæ famæ nominisque dedecora, ut videntur, Regulares præpositos oportuit ea potestate præditos esse, quæ subditis sibi gentibus reconciliandis cum Deo & Ecclesia, est necessaria: Societatis sanctæ nostræ Provinciales ac Generalem, suos de hæresi absolvi posse, scribit Ortizius in summa cap. 5. numer. 29. Petrus tunc de privilegio. Minimo. tom. 1. ad constit. 4. Sixti. tit. IV. §. 5. numer. 20. quod eis speciali privilegio concessum voluit Gregorius. ejus nominis XIII. ut est in ejusdem Societatis Compendio §. 7. & 8. facultate ejusdem Generali & Provincialibus relicta, subrogandi sibi in casibus particulatibus, non universim, tamen ac generaliter, nisi res secus exigeret (de quo sunt ipsi iudices, & arbitri) qui suo nomine de eo crimine absoluant.

3. Privilegia verò supradicta non esse revocata, patet.

Primò, quia ea quotannis renovantur ac voce tenus confirmantur à Pontifice, ad instantiam Procuratorum cujusque ordinis, testimonio Portellij in dubiis Regularibus verb. Abbas, non ult.

4. Secundo per Bullam Cœnæ, qualibet non prohibetur absolute casuum quos continet, sed ea duntaxat, quæ privilegiorum prætextu dantur; ergo cum prætextus sit color quaesitus, ut exposuit Budæus in leg. illicitas, Dig. de officio Præsid. §. 1. sub prætextu. Cod. de transact. vel, ut loquuntur alij, id quod sub specie cap. in re veri exerceatur, non peccabunt Regulares in Bullam, si, cum absolvent de hæresi, aut casibus aliis Bullæ occultis, id legitima auctoritate faciunt, & non colore magis quaesito, aut sub aliquo velamine: at verum est contrarium sequens, nam per privilegia sibi concessa à Pontifice, ejusdem benignitate tantumdem hi possunt quantum ipse, cum sunt ejus subdelegati.

5. Quid? quod Societatis Iesu Patribus indulgetur dicatur Gregorius. ejus nominis XIII. anno reprobatur salutis 1584. ut per Bullam non censentur eorum abrogata privilegia: ut est in Compendio ejusdem Societatis, in verb. Bulla Cœna, §. 2. quod notavit Sicut de Religione, tom. 4. tract. 18. lib. 9. cap. 20. num. 18. Portellus in dubiis, verb. Bulla Cœna: data ergo à Gregorio XIII. Religiosis hujus Ordinis, à Pio autem V. Patrum Dominicani superioribus, potestas absolventi ab occulta hæresi, in eisdem perseverat hoc tempore, Hucusque Baunius.

6. Sed hanc doctrinam prorsus refellendam esse supradictum puto, nec in praxi admittendam, ut pote de directo pugnantem contra declarationem & mentem Pontificis, ut patet ex infrascripto Decreto, quod per extensum apponere decrevi: Sacra Congregatio S. R. E. Cardinalium negotiis & consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita censuit per confirmationes privilegiorum, quas regulares à Sede Apostolica post sacrum Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam revocasse privilegia prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis decretis sublata atque extincta, si quæ habebant, absolventi à casibus Ordinario loci reservatis. Quæ admodum neque indulta absolventi à casibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini legi consuevit, ut pote sublata per annum ipsius Bullæ publicationem, vires, aut robur acquisivisse, ex subsequentibus privilegiorum confirmationibus, ac proinde Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti etiam necessario exprimendi, nec intra, nec extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationem ejusmodi, quas vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps forte obtinebunt, posse quemquam absolvi ab eisdem casibus in Bulla Cœnæ Domini, aut Ordinario loci reservatis. At si secus egerint, absolutiones nullas æque irritas fuisse, ac fore; ab aliis verò casibus, & censuris Sedi Apostolicæ reservatis, siquidem Regulares habebant.

habeant à Sede Apostolica absolventi facultatem, illam extra Italiam minime sublatam fuisse iisdem S. Congregationis decretis hac de re editis iussu sanctæ memoriæ Clementis VIII. quam factæ Congregationis sententiam sanctitas sua ad se relata approbavit, mandavitque ab omnibus ad quos pertinet, inviolabiliter observari. Romæ 17. Novembris 1628. & licet novissimè Pater Santorius asserat privilegia Regulariū adhuc durare in ordine ad absolutionem Bullæ Cœnæ; tamen fatetur superiores Regulares nullo pacto posse absolvere ab hæresi occulta; ita ille in *comment. ad consilium Minor. cap. 2. stat. 1. §. 1. & §. 5. quæst. 5.* cui adde Novarium in *Lucerna Regularium, ver. Hæresis, n. 6.*

7. Ad id verò, quod asserit Baunius, Episcopos & Inquisitores posse absolvere ab hæresi occulta, omnino negandum est, & licet ego in *part. 1. tract. 5. ref. 3.* dixerim posse Inquisitores ab hæresi absolvere, intellexi, secundum Frejtam à me adductum, de Inquisitoribus Hispaniæ, secus autem de aliis, & ita me intelligit novissimè Catena in *praxi S. Officij, part. 2. tit. 2. numero 61.*

RESOL. XXXVIII.

An Regulares possint absolvere sæculares ab hæresi occulta?

Et inferius Prælatos Regulares non posse ab hæresi suos subditos absolvere? Ex p. 6. tit. 6. & Msc. 1. Resol. 54.

Affirmativam sententiam docet Croufers in *Regulam S. Francis, c. 7. sect. 28. fol. 77. 1.* ubi ita asserit: Dico secundò eodem Confessarios, posse etiam absolvere sæculares à casibus Bullæ Cœnæ, & etiam ab hæresi: probatur ex concessione Urbani IV. supra posita in qua concedit dictos Regulares posse absolvere sæculares ab omnibus, nisi talia essent, propter quæ Sedes Apostolica esset meritis consulenda: sed pro hæresi, nisi illius sit, qui in hæresim coram iudice competentis abjuratam relapsus est, non est meritis consulenda Sedes Apostolica, ut superius ostensum est; ergo ab hæresi possunt præfati absolvere. Probatur secundò ex concessione Sixti IV. superius allegata, per quam dicti Confessarii possunt absolvere ab omnibus casibus excommunicationis, Ordinario tam à jure, quam ab homine reservatis, toties quoties opus fuerit, sicut potest Diocesanus. Sed hæresis, sicut occultæ, seu in iudicium nondum deducta, tam jure antiquo quam novo Tridentini reservatur Ordinariis; ergo sicut hi possunt ab illa absolvere, ita & Confessarii supradicti, & consequenter à reliquis Bullæ Cœnæ casibus.

2. Rodericus nullius momenti existimat esse hanc rationem, dicendo, hos casus occultos non esse propriè reservatos Episcopis, sed eisdem potius concessos jure communi speciali: & propter hanc rationem negat mendicantes id posse, confirmatque sententiam suam, quòd in dicta concessione per Tridentinū Episcopis facta, existimet industriam personæ Episcopi ad abolendum ab hujusmodi casibus electam: ex quo inferit, non oportere mendicantibus tribuere similem facultatem, eo titulo, quòd à reservatis Episcopo possint absolvere. Sed fallitur: nam verum non est Episcopis concessos casus occultos, de quibus in Trident. sess. 24. c. 6. Sed potius relictos juri suo antiquo, vel eidem relictos, secundum quòd cum dicti casus fuerint propriè reservati Episcopis, meritis asserimus, mendicantes ejusmodi facultatem habere: neque in concessione per Tridentinum facta potest dici personæ industria electa. Cum enim Patribus Concilij Tridentini incogniti fuerint Episcopi, & per illud hæc facultas annexa sit officio, industria personæ non potest censeri.

Tom. V.

ri electa. Si dicas, ratione dignitatis concessam esse Episcopis dictam facultatem, fateor: non tamen, quia mendicantibus & est talis dignitas, necesse est deesse etiam facultatem, cum ex privilegio Apostolico illam possint habere, & de facto habeant, ut clarum est ex privilegiis supra positis.

3. Quæ certe non possunt censi derogata; neque per Bullam Cœnæ, quoad casus in ea contentos: quia si per dictam Bullam casus non efficiuntur tales, quòd pro eis meritis consulenda sit Sedes Apostolica, & quòd ab eis non possint absolvere Diocesanus semper manent absolubiles virtute privilegij Urbani IV. & Sixti IV. & hæc quidem secundum antiquiora Regularium privilegia: nam secundum recentiora, luce clarius est, quòd possunt dicti Confessarii absolvere sæculares ab hæresi, & reliquis Papæ reservatis, & consequenter ab Episcopis. Hucusque Croufers.

4. Sed si aliquis hanc sententiam in praxi deduceret, puto in nostro Sacro Tribunali severe puniendum esse; nam non solum virtute privilegiorum Religiosi non possunt absolvere ab hæresi occulta sæculares, sed nec ipsos Regulares. Et ratio est, quia in nullo privilegio, seu concessione censetur data potestas absolventi ab hæresi, nisi de illa specialis efficiatur mentio, ut observat Sanchez in *sum. tom. 1. lib. 2. c. 11. n. 7.* Sanctarelli hic sup. in *tract. de hæresi, cap. 5. dub. 1. n. 8.* Avila de *cons. part. 7. disp. 10. dub. 6.* Rodriq. in *Quæstionib. Regular. tom. 1. q. 40. art. 10.* & alij unde patet responso ad privilegium adductum Sixti IV.

5. Et licet Hurtadus de Mendoza de *fide, volum. 1. disp. 84. sect. 2. §. 45.* putet extra Hispaniensis Inquisitionis ditionem posse Præpositum Generalem Societatis Iesu per se, vel per alium absolvere quoscunque ab hæresi in foro conscientie vigore cujusdam privilegij à Sede Romana obtentis: hoc non procedit in Hispania, in qua ut restat iplmet Hurtadus, nulla religio eo privilegio gaudet. Verum hodie omnia supradicta contrahunt ex decreto Sacre Congreg. rebus Episcoporum & Regularium præposita de mandato Sanctissimi Urbani VIII. ubi habetur absolvere quempiam à casibus in Bulla Cœnæ, aut ordinario loci reservatis non posse Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti, etiam necessariò exprimentum tam citra, quam extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationem hujusmodi, quæ vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt. Et si secus egerint, absolutiones nullæ ac irritæ erunt. Ita in supradicto Decreto. Unde non est admittendum id, quod conatur probare Croufers *c. 7. sect. 12. fol. 598.* videlicet Prælatos Regulares posse absolvere ab hæresi suos subditos; quòd novissimè docet Stephanus Bauny in *Theolog. Moral. tract. 4. §. 32.* adversus quos vide Doctores penes me ipsum in *3. part. tract. 2. refol. 122.* nec aliter sentiendum.

RESOL. XXXIX.

An Regulares possint absolvere à casibus Bullæ Cœnæ, si sint occultæ, etiam quoad hæresim?

Et quid si prædictæ censura deducta sint ad ad formam contentiōis, & licet publica sint?

Et in rextu hujus Ref. assignantur alij sex casus, in quibus Regulares virtute suorum privilegiorum minime possint sæculares absolvere, nisi in articulo mortis. Ex p. 1. tit. 2. Ref. 18.

Affirmativè responder Brunus Cassiaing de *Sup. hoc in Privileg. Regular. part. 1. tract. 5. c. 3. propos. 3.* ubi sic ait: Sacerdos Regularis potest absolvere in doct. ref. foro conscientie, à censuris, & casibus à quibus jure 33. §. 1. cur. sim in lin. communi, & ex concessione Tridentini absolvere ult. & pro. possunt

Sup. hoc inf. in tr. 10. ref. 81. signante ad lin. 4. & servat Sanchez in *sum. tom. 1. lib. 2. c. 11. n. 7.* Sanctarelli hic sup. in *tract. de hæresi, cap. 5. dub. 1. n. 8.* Avila de *cons. part. 7. disp. 10. dub. 6.* Rodriq. in *Quæstionib. Regular. tom. 1. q. 40. art. 10.* & alij unde patet responso ad privilegium adductum Sixti IV.

Sup. hoc sup. lege ex ref. 34. §. 1. in fin. & ex ref. 35. §. 1. & part. 2.

Sup. hoc Decreto in ref. not. seq. & in aliis ejus cuncta not.

Quæ hic est sup. Ref. 31. & in aliis ejus primæ not.

fin. § Terrio probatur à vtr. exceptis censuris, & superius in tr. 2. ref. 74. §. ult. & in to. 9. tr. 7. ex ref. 1. i. lege doct. §. Ar. guntur re- tio. & seq.

possunt Ordinarij: ac etiam probabiliter in foro exter- no: imò ubi non est recepta Bulla Cœnæ, ab omnibus censuris, etiam hæresis, in eadem contentis in utroque foro absolvere poterit. Denique ab illis in foro inter- iori ubi recepta est Bulla, dummodo sint occulta.

2. Probat hoc ultimum ex communicatione cap. Liceat session. 24. Trident. reform. quoniam facultas ibi concessa ab illis absolvendi, est in perpetuum anne- xa dignitati Episcopali, ac consequenter iure ordina- rio competit Episcopis, ac proinde Regulari Confes- sario, cum per sua privilegia communicet in privile- giis Episcoporum quoad facultatem absolvendi. Acce- dit quod per talem concessionem hi casus desinunt esse Papales, suntque Episcopales, ad quos absolvendos Episcopi committere possunt. Vnde cum in casibus Episcopaliibus absolvendis possit idem quod possunt Episcopi; potest ab illis absolvere, & consequenter ab hæresi: cum sit primus ex illis.

3. Hiæ tamen notabis, teneri Regularem absol- ventem hæreticum, hæc quæ sequuntur observare. Pri- mum extorquere ab Hæretico anathema adversus hæ- resim, quam professus fuerat. Secundum jurare, quod in posterum manebit in fide Catholica, ille autem qui absolvit hæreticum non præmissa abjuratione, peccat, valet tamen absolutio. Ita Brunus; qui postea addit, quod potest Sacerdos Regularis virtute suo- rum privilegiorum absolvere in foro conscientie quemcumque ab omnibus antedictis censuris irreti- tum, licet censura illæ deductæ sint ad forum con- tentiosum; & licet publicæ sint: imò etiam ab illis, à quibus aliquis est nominatim denunciatus.

4. Sed quidquid sit de his, certum est quod Con- fessarij Regulares virtute suorum Privilegiorum non possunt absolvere à casibus Bullæ Cœnæ, præsertim quoad Hæresim, & in nostro Sacro Tribunali punire- tur Confessarius Regularis, qui hanc doctrinam ad praxim deduceret. Et idem dicendum est, quoad casus Episcopales, nam contruunt quæ dicit Pater Bruno; etenim post privilegia in favorem Regularium ab ipso adducta, tria decreta fuerunt emanata prohibentia ab- solutionem casuum reservatorum.

5. Primum fuit Clementis VIII. editum die 9. Januarij anni 1601. cum ejusdem Pontificis modera- tione facta die 26. Novembris 1602. quo fuit limi-

rata supradicta facultas in sex aliis casibus (sed per Synodum totam Italiam, extra Urbem nisi in articulo mortis) imò in terminis Constitutionis Gregorij XIV. quæ inci- pit, Cum alias nonnulli. Secundò Violationis Clausuræ & pugnatum in Duello juxta Decretum Sacri Con- ciliij Tridentini, & Constitutionem Gregorij XIII. incipientem, Ad tollendam, &c. Quartò, Injacentem violentas manus in Clericos, juxta Canonem, Si quis laici- fudante 17. questione 4. ac iuris dispositionem. Quintò, Simonie realis scienter contractæ, atque etiam casibus, quos Ordinarii locorum sibi reservaverunt, & Res.

6. Secundum fuit, Pauli V. editum die 7. Januarij 1617. quo confirmatur, & innovatur Decretum su- pradictum Clementis VIII. cum sua moderatione, non obstantibus privilegiis, &c. Non autem tolluntur per dictum decretum omnia privilegia Regularibus con- cessa absolvendi à casibus, & censuris reservatis, ut aliqui putaverunt, ut manifestè demonstrat noster Duardus in Bulla Cœnæ lib. 3. §. 2. q. 1. a. n. 23. usque ad 33. inclusivè.

7. Tertium fuit Urbani VIII. editum die 17. No- vembris 1628. quo prohibetur Regularibus facultas ab- absolviendi à casibus reservatis in Bulla Cœnæ, & ca- sibus reservatis Ordinariis locorum, ita ut nec intra, nec extra Italiam, nec virtute privilegiorum, aut con- firmationum, quas hætenus obtinuerunt, vel deinceps forè obtinebunt, possint ab illis absolvere.

8. Ex quibus evanescunt à Patre Bruno pronun- ciata, ut rectè observat Marcellinus de Sancto Bene- dicto in Compend. Privileg. Fulgensium verb. Absolutio quoad saculares, §. 1. in Scholio, P. Peregrin. in Compend. Privileg. Clericorum Regularium eodem verb. & §. cum aliis communiter.

In Indice primo hujus tom. 5. lege Apendicem ad hunc tract. 8. ubi reperies alias plures quæstio- nes mistas, & dispersas per alios tom. tract. & Res. quæ simul pertinent ad hunc tract. 8. de Hæ- resi, & Hæreticis, &c.

TRACTATUS NONVS,

DE

DENVNCIATIONIBVS

FACIENDIS EX EDICTO

DD. Inquisitorum, & in particulari ex sollicitatione facta in Confessione.

RESOLVTIO PRIMA.

An si quis sciat aliquem commississe delictum in Edicto contentum, sed hoc non posset probare, teneatur in tali casu denunciare?

Et quid, si casus esset de hæresi formalis? Ex p. 1. tract. 4. Ref. 1.

§. 1. Negativè respondet novissimè ex Societ. Iesu sup. hoc Fagund. de prac. Eccl. tr. 2. lib. 4. c. 3. n. 31. exco- muni- pro casu hæresis formalis. Et hanc sententiam absoluit et docet